Rok XXV. **Nr. 19.**

DZIENNIK URZĘDOWY

DLA OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

WYDAWANY PRZEZ KURATORJUM O. S. L. WE LWOWIE.

Lwów, dnia 22 grudnia 1921.

Ustawa emerytalna

funkcjonarjuszów państwowych, z dnia 28 lipca 1921, ogłoszona w Dzienniku ustaw Rzpltej z dnia 30 sierpnia 1921 Nr. 70, poz. 466.

ROZDZIAŁ I.

Art. 1. Funkcjonarjusze państwowi na starość lub w razie niezdolności do służby, tudzież wdowy i sieroty po nich otrzymują zaopatrzenie emerytalne wedle zasad niniejszej ustawy.

Art. 2. Funkcjonarjuszami państwowymi w rozumieniu ustawy niniejszej są: urzędnicy i niżsi funkcjonarjusze państwowi, pracownicy kolei państwowych, wyżsi i niżsi funkcjonarjusze policji państwowej, profesorowie i inni wykładający i pomocnicy naukowi w państwowych szkołach akademickich, nauczyciele i dyrektorowie państwowych szkół średnich ogólno-kształcących, seminarjów nauczycielskich i preparand, wizytatorowie szkół, nauczyciele publicznych szkół powszechnych, inspektorowie szkolni i zastępcy inspektorów szkolnych, nauczyciele, dyrektorowie, instruktorowie państwowych szkół zawodowych oraz seminarjów dla nauczycieli szkół zawodowych, tudzież sędziowie, prokuratorowie (wymiar sprawiedliwości) i aplikanci sądowi, z wyłączeniem niezawodowych sędziów pokoju w byłym zaborze rosyjskim i pruskim, pełniących swe czynności ubocznie.

ROZDZIAŁ II.

Zaopatrzenie funkcjonarjuszów państwowych.

Art. 3. Funkcjonarjusz państwowy, mianowany na stałe, zgodnie z przepisami ustawy o państwowej służbie cywilnej, otrzymuje doży-

wotnie uposażenie emerytalne po upływie conajmniej dziesięciu lat służby państwowej, o ile, z powodu trwałej niezdolności do dalszego pełnienia obowiązków służbowych, przechodzi na emeryturę.

Prawo to przysługuje funkcjonarjuszowi państwowemu już po pięciu latach służby państwowej, o ile stał się trwale niezdolny do pełnienia obowiązków służbowych z powodu choroby lub kalectwa, nabytych bez własnej umyślnej winy po wstąpieniu do służby państwowej.

Prawo to przysługuje funkcjonarjuszowi państwowemu bez względu na liczbę lat służby, jeśli stał się do niej niezdolny wskutek nieszczęśliwego wypadku, doznanego z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych.

Art. 4. Funkcjonarjuszowi państwowemu, który stał się niezdolny do służby wskutek paraliżu, utraty wzroku, pomieszania zmysłów lub gruźlicy, dolicza się przy wymiarze uposażenia emerytalnego, w granicach art. 14 niniejszej ustawy, dziesięć lat do czasu służby, podlegającego normalnemu zaliczeniu do wysługi emerytalnej.

Taki sam okres czasu dolicza się funkcjonarjuszowi państwowemu, który stał się niezdolny do służby wskutek nieszczęśliwego wypadku, doznanego z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych.

Funkcjonarjuszowi państwowemu, który wskutek nieszczęśliwego wypadku, doznanego z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych, utracił zdolność do pracy zarobkowej, może właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu przyznać uposażenie emerytalne w wyższym od normalnego wymiarze, aż do pełnej wysokości uposażenia w służbie czynnej (art. 14), będącego podstawą do obliczenia uposażenia emerytalnego.

Praktykantów w takich samych wypadkach traktuje się na równi z funkcjonarjuszami państwowymi, mianowanymi na stałe.

Art. 5. Funkcjonarjusz państwowy, który przed uzyskaniem prawa do emerytury (art. 3 i 4) opuszcza służbę nie z powodu wydalenia lub dobrowolnego wystąpienia ze służby, otrzymuje jednorazowe wynagrodzenie, które wynosi za czas służby od lat dwóch do pięciu — jednoroczne, a za czas służby ponad pięć lat — dwuletnie ostatnio pobierane uposażenie w służbie czynnej (płaca zasadnicza ze wszystkiemi dodatkami, z wyjątkiem dodatków reprezentacyjnych i funkcyjnych).

Art. 6. Przeniesienie na emeryturę następuje na prośbę funkcjonarjusza państwowego:

a) bez względu na wiek, jeżeli funkcjonarjusz państwowy z powodu ułomności cielesnej, albo z powodu upadku sił fizycznych lub umysłowych stał się trwale niezdolny do służby;

b) bez względu na niezdolność do służby, gdy przekroczył sześćdziesiąty rok życia.

Art. 7. Władza może funkcjonarjusza państwowego przenieść na emeryturę bez jego prośby:

a) gdy funkcjonarjusz państwowy z powodu choroby dłużej niż rok nieprzerwanie nie pełnił służby; za przerwę w powyższym jednorocznym okresie uważane będą tylko te czasokresy czynnej służby, które wynoszą conajmniej połowę czasu, spędzonego poprzednio poza służbą wskutek choroby lub na urlopie dla poratowania zdrowia;

b) gdy z powodów, podanych w art. 6 punkt *a)*, jest trwale niezdolny do prawidłowego pełnienia służby;

c) gdy przekroczył sześćdziesiąty rok życia i uzyskał prawo do pełnego uposażenia emerytalnego (art. 14);

d) o ile funkcjonarjusz państwowy w ciągu roku od chwili przeniesienia go w stan nieczynny nie został powołany do służby czynnej.

Do sędziów nie stosuje się postanowienie, zawarte w punkcie *c)* niniejszego artykułu. Przepisy o przeniesieniu sędziego na emeryturę z powodu starości, zawarte są w ustawie o służbie sędziowskiej i prokuratorskiej.

Postanowienie punktu *c)* nie dotyczy również profesorów szkół akademickich, którzy będą mogli być przeniesieni na emeryturę, zgodnie z postanowieniami ustawy o szkołach akademickich.

Pracownika kolejowego można przenieść na emeryturę z urzędu także bez względu na wiek, gdy uzyskał prawo do pełnego uposażenia emerytalnego.

Art. 8. Przeniesienie funkcjonarjuszów państwowych na emeryturę zarządza ta władza, która powołana jest do ich mianowania.

Art. 9. Funkcjonarjusz państwowy, ubiegający się o przeniesienie na emeryturę z powodów, wymienionych w art. 6 punkt *a*), poddany będzie zarządzeniem władzy służbowej badaniu lekarza rządowego, w celu stwierdzenia przyczyny i stopnia niezdolności do służby. W wypadkach wątpliwych właściwa władza może poddać funkcjonarjusza państwowego ponownym badaniom innego lekarza rządowego; również

funkcjonarjusz państwowy ma prawo prosić o poddanie go podobnemu ponownemu badaniu lekarskiemu o ile wynik pierwszego badania wypadł dla niego niekorzystnie; odnośną prośbę powinien funkcjonarjusz państwowy wnieść w ciągu czternastu dni po zawiadomieniu go o wyniku pierwszego badania lekarskiego.

Przeciwko orzeczeniu, odrzucającemu prośbę o przeniesienie na emeryturę, służy funkcjonarjuszowi państwowemu prawo wniesienia w ciągu trzydziestu dni zażalenia do właściwej władzy naczelnej.

Art. 10. O zamierzonem przeniesieniu funkcjonarjusza państwowego na emeryturę bez jego prośby należy w wypadkach, przewidzianych w art. 7 punkt *a)* i *b)* zawiadomić funkcjonarjusza państwowego na piśmie z podaniem powodów i objaśnieniem, że w ciągu czternastu dni wolno mu wnieść zarzuty, co do których należy w razie potrzeby zarządzić dochodzenie.

Przeciwko orzeczeniu o przeniesieniu na emeryturę przysługuje funkcjonarjuszowi państwowemu prawo wniesienia w ciągu trzydziestu dni zażalenia do właściwej władzy naczelnej.

Art. 11. Uposażenie emerytalne przyznaje i wymierza w porozumieniu z równorzędną władzą skarbową ta władza, która była powołana ostatnio do asygnowania uposażenia w służbie czynnej.

Przeciwko odmowie, jak również ustaleniu podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego służy funkcjonarjuszowi państwowemu prawo wniesienia w ciągu sześćdziesięciu dni zażalenia do właściwej władzy naczelnej.

Art. 12. Bieg terminów, przewidzianych w artykułach 9, 10 i 11 rozpoczyna się z dniem, następującym po dniu doręczenia zawiadomienia lub orzeczenia.

Art. 13. Artykuły 8 do 12 nie stosują się do sędziów, prokuratorów i aplikantów sądowych. Kompetencja władz, powołanych do rozstrzygania o przeniesieniu tych funkcjonarjuszów na emeryturę i zasady postępowania w tym względzie określone są w ustawie o służbie sędziowskiej i prokuratorskiej.

Art. 14. Podstawą do wymierzenia uposażenia emerytalnego jest płaca zasadnicza wraz z dodatkami za wysługę lat (starszeństwa, z trzechlecia), za studja wyższe i za kierownictwo.

Podstawą do wymierzenia uposażenia emerytalnego aplikantów sądowych jest ich uposażenie w służbie czynnej, u praktykantów ich wynagrodzenie — w obu wypadkach bez dodatków.

Uposażenie emerytalne wynosi po ukończeniu dziesięciu lat służby czterdzieści procent (40%), wzrasta za każdy następny rok służby o dwa całe i cztery dziesiąte procent (2,4%), w żadnym jednak razie nie może przenosić stu procent (100%) uposażenia służby czynnej, służącego za podstawę do wymiaru uposażenia emerytalnego.

Art. 15. Czas służby, podlegający normalnemu zaliczeniu do wysługi emerytalnej, liczy się od dnia rozpoczęcia służby w danym dziale zarządu państwowego.

Do tego czasu służby dolicza się nadto:

a) czas służby spędzony w innym dziale zarządu państwowego;

b) czas przebyty w stanie nieczynnym;

c) czas czynnej służby w wojsku polskiem, o ile urzędnik nie spełniał jej równocześnie z państwową służbą cywilną;

d) czas spędzony w służbie samorządowej.

Za zgodą Ministra Skarbu może być zaliczony do wysługi emerytalnej także czas służby spędzonej w charakterze państwowego pracownika kontraktowego.

Przy ostatecznem obliczeniu lat wysługi emerytalnej nie uwzględnia się części roku do sześciu miesięcy włącznie, natomiast okres, przekraczający czas sześciu miesięcy, liczy się jako pełny rok.

Art. 16. Pracownikom kolejowym w służbie parowozowej, konduktorskiej, ustawiaczom i spinaczom każdy rok służby, spędzonej w tym charakterze, ponad lat dziesięć faktycznej takiej służby, zalicza się jako 18 miesięcy, pełniącym nocne dyżury służbowe za 16 miesięcy.

Art. 17. Czasu służby, spędzonego przed ukończeniem osiemnastu lat życia, nie zalicza się do wysługi emerytalnej.

Art. 18. Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po zarządzeniu wstrzymania wypłaty uposażenia w służbie czynnej.

Uposażenie emerytalne płatne jest w równych miesięcznych ratach z góry.

Art. 19. Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego gaśnie w razie śmierci emeryta, a nadto:

a) gdy emeryt, przeniesiony na emeryturę w myśl art. 6 punkt *a)* i art. 7 punkt *a)*, *b)* i *d)*, odmówi w ciągu lat sześciu po przeniesieniu go na emeryturę, przyjęcia ofiarowanej mu po-

nownie posady państwowej równego albo wyższego stopnia służbowego (stopnia płacy) grupy uposażenia. W wypadkach art. 6 punkt *a)* i art. 7 punkt *a)* i *b)* należy poprzednio urzędownie stwierdzić, czy emeryt posiada względnie czy odzyskał zdolność do pełnienia obowiązków służbowych;

b) gdy emeryt został prawomocnie skazany za czyn karygodny, a skazanie pociąga za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego, względnie prawa do uposażenia emerytalnego.

Władza naczelna może, w razie stwierdzenia okoliczności zasługujących na poszczególne uwzględnienie, przyznać żonie i dzieciom skazanego odpowiedni zasiłek na czas, przez który rodzina pozostawałaby bez środków utrzymania.

Zasiłek ten nie może przekraczać normalnego zaopatrzenia.

Art. 20. Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego zawiesza się w wypadkach:

a) przebywania bez zezwolenia Ministra Skarbu dłużej niż pół roku poza granicami Państwa — na czas takiego pobytu za granicą;

b) utraty obywatelstwa polskiego — do chwili ponownego odzyskania tego obywatelstwa;

c) na czas pobierania zaopatrzenia z tytułu niezdolności do służby (pracy) na zasadzie innych ustaw, o ile świadczenia te płyną ze Skarbu Państwa. W tym wypadku służy uprawnionemu prawo wyboru między powyższemi zaopatrzeniami.

Jeżeli emeryt obejmie stanowisko w służbie państwowej lub samorządowej za wynagrodzeniem, może pobierać tylko taką część uposażenia emerytalnego, która wraz z tem wynagrodzeniem nie przewyższa uposażenia, przywiązanego do stanowiska, piastowanego ostatnio przez emeryta w służbie czynnej.

Art. 21. Do emeryta, powołanego do czynnej służby wojskowej stosować należy analogicznie postanowienie art. 5, 6, 7 ustawy z dnia 11 lipca 1919 r. (Dz. Pr. P. P. z 1919 r. Nr. 59, poz. 357), z tą różnicą, że emerytowi nie służy prawo do specjalnych dodatków z tytułu stosunków rodzinnych, o ile został powołany do wojskowej służby czynnej po upływie czasokresu, wymienionego w art. 19 a.

Postanowienie powyższe nie dotyczy emerytowanych pracowników kolejowych, powołanych do wojskowej służby kolejowej na podstawie ustawy z dnia 27 marca 1920 r. (Dz. Ust. Rz P. Nr. 27, poz. 160)

ROZDZIAŁ III.

Zaopatrzenie wdów i sierot.

Art. 22. Wdowy, tudzież pozostałe po funkcjonarjuszach państwowych dzieci ślubne i uprawnione, otrzymują pensje wdowie i sieroce według norm podanych w następnych artykułach, o ile funkcjonarjusz państwowy w chwili śmierci pobierał uposażenie emerytalne lub miał prawo do niego.

Art. 23. Pensja wdowia po funkcjonarjuszach państwowych wynosi pięćdziesiąt procent (50%) kwoty tego uposażenia emerytalnego. które zmarły funkcjonarjusz pobierał, lub też tego, do którego w chwili śmierci miałby prawo według zasad ustawy niniejszej.

Art. 24. Prawo do zaopatrzenia sierocego nabywa się po ojcu. Zaopatrzenie to wynosi:

a) dla każdego dziecka, którego matka żyje i w chwili śmierci funkcjonarjusza państwowego miała prawo do pensji wdowiej — jedną czwartą część pensji wdowiej;

b) dla każdego dziecka, którego matka już nie żyje lub też w chwili śmierci męża nie miała prawa do pensji wdowiej, albo też później to prawo utraciła — połowę pensji wdowiej.

O ile matka nie pobiera pensji wdowiej z powodu zajmowania stanowiska w służbie państwowej (art. 35 ustęp przedostatni), to sierotom służy prawo do zaopatrzenia według postanowień punktu *a)* artykułu niniejszego.

Art. 25. Prawo do zaopatrzenia sierocego może być również nabyte po matce, jednak tylko w następujących wypadkach:

a) gdy zaopatrzenie, nabyte po ojcu, jest niższe od zaopatrzenia, jakieby służyło sierocie po matce;

b) gdy sieroty nie mają po ojcu żadnego zaopatrzenia z funduszów publicznych;

c) gdy ojciec żyje, lecz niezdolny do pracy i nie może zapewnić dzieciom utrzymania

Zaopatrzenie po matce wynosi jedną szóstą część jej uposażenia emerytalnego.

W wypadkach, przewidzianych w punkcie *a)*, prawo do zaopatrzenia sierocego po ojcu gaśnie.

W wypadkach, przewidzianych w punkcie *b)*, o ile zaopatrzenie z funduszów publicznych jest niższe od zaopatrzenia, przysługującego po matce, należy się sierotom różnica z funduszów państwowych.

Art. 26. Suma zaopatrzenia sierocego, bez względu na ilość dzieci, nie może sama, ani łącznie z pensją wdowią przekraczać wysokości uposażenia emerytalnego, które zmarły funkcjonarjusz państwowy faktycznie pobierał lub do którego miałby prawo w chwili śmierci.

Art. 27. O ile funkcjonarjusz państwowy zmarł wskutek nieszczęśliwego wypadku, któremu uległ z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych, oblicza się wysokość pensji wdowiej i sierocej według art. 23 i 24 przy zastosowaniu postanowień art. 4 ustęp 2, a w razie okoliczności, zasługujących na szczególniejsze uwzględnienie, przy zastosowaniu art. 4 ustęp 3.

Art. 28. Pensje wdowie i sieroce przyznaje i wymierza władza, powołana do wymierzania uposażenia emerytalnego (art. 11) w porozumieniu z równorzędną władzą skarbową, która zarządza następnie wypłatę pensji wdowiej i sierocej.

Art. 29. Postanowienia artykułów 11 i 12 mają analogiczne zastosowanie również do wdów i sierot po funkcjonarjuszach państwowych.

Art. 30. Wdowa nie ma prawa do pensji:

a) jeżeli małżeństwo zostało zawarte przez emeryta;

b) jeżeli wspólność małżeńska została sądownie rozdzielona bez obowiązku męża do utrzymania żony.

Dzieci, pozostałe z małżeństwa zawartego przez emeryta, nie mają prawa do zaopatrzenia sierocego.

Art. 31. Prawo do otrzymywania pensji wdowiej i sierocej rozpoczyna się z pierwszym dniem miesiąca, następującego po tym miesiącu, za który zmarły funkcjonarjusz państwowy (emeryt) pobrał ostatnio należne mu uposażenie w służbie czynnej (uposażenie emerytalne), dla sierot, które przyszły na świat po tym terminie — od pierwszego dnia miesiąca. w którym się urodziły.

O ile żądanie przyznania pensji wdowiej lub sierocej nie zostało zgłoszone w ciągu jednego roku od dnia śmierci męża, względnie ojca lub matki, należy przyznać pensję wdowią lub sierocą od pierwszego dnia miesiąca, następującego po dniu zgłoszenia się osób uprawnionych.

Właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu przyznaje pensję wdowią i sierocą od terminu, ustalonego w ustępie pierwszym niniejszego artykułu, jeżeli osoby uprawnione wykażą, iż zaszły ważne okoliczności, które uniemożliwiły im wcześniejsze zgłoszenie żądania o zaopatrzenie.

Art. 32. Pensje wdowie i zaopatrzenia sieroce płatne są z góry w równych ratach miesięcznych.

Art. 33. W razie ponownego zamążpójścia wdowa, o ile nie zastrzeże sobie prawa do przyznanej jej pensji na wypadek powtórnego jej owdowienia, otrzymuje jednorazowy zasiłek w wysokości trzyletniej pensji wdowiej.

Gdy wdowa nabędzie prawo do pensji z ponownego małżeństwa — otrzymuje w razie powtórnego owdowienia, o ile zgłosiła zastrzeżenie, przewidziane w ustępie pierwszym tego artykułu, tę pensję wdowią, która jest wyższą, a o ile otrzymała zasiłek — pensję wdowią, przysługującą z tytułu ponownego małżeństwa.

Art. 34. Prawo do pensji wdowiej, względnie sierocej gaśnie:

a) w razie śmierci wdowy lub sieroty — po upływie tego miesiąca, w którym śmierć nastąpiła;

b) w razie ukończenia przez sierotę osiemnastego roku życia lub też wcześniejszego zawarcia związku małżeńskiego;

c) gdy wdowa, względnie sierota została prawomocnie skazana za czyn karygodny, a skazanie pociąga za sobą utratę prawa do zaopatrzenia wdowiego, względnie sierocego.

W razie odbywania studjów w zakładach naukowych, zaopatrzenie sieroce wypłaca się z powyższemi zastrzeżeniami do ukończenia studjów, najdłużej jednak do ukończenia dwudziestu czterech lat życia.

W wyjątkowych, na szczególne uwzględnienie zasługujących wypadkach, tudzież w razie trwałej niezdolności do zarobkowania, właściwa władza naczelna może w porozumieniu z Ministrem Skarbu zezwolić na dalsze pobieranie zaopatrzenia sierocego także po ukończeniu osiemnastu lat życia.

Art. 35. Prawo do pobierania pensji wdowiej lub sierocej zawiesza się w wypadkach:

a) przebywania bez zezwolenia Ministra Skarbu dłużej niż pół roku poza granicami Państwa — na czas takiego pobytu zagranicą;

b) utraty obywatelstwa polskiego — do chwili ponownego odzyskania.

Jeżeli sierota zajmuje jakiekolwiek stanowisko w służbie państwowej lub samorządowej, do którego przywiązane jest stałe roczne uposażenie, wstrzymuje się pensję sierocą, o ile uposażenie to jest wyższe od przyznanego zaopatrzenia sierocego;

c) na czas pobierania zaopatrzenia z tytułu śmierci męża (ojca) na zasadzie innych ustaw, o ile świadczenia te płyną ze Skarbu Państwa i przewyższają pensję wdowią lub sierocą.

Prawo do pobierania pensji sierocej zawiesza się również na czas uwzględnienia sieroty przy wymierzaniu dodatku drożyźnianego do płacy zasadniczej funkcjonarjusza państwowego (ojczyma, macochy).

Art. 36. Wdowa po funkcjonarjuszu państwowym, która z tytułu zajmowania stanowiska w służbie państwowej nabyła praw emerytalnych, ma prawo wyboru między pobieraniem albo uposażenia emerytalnego, albo pensji wdowiej.

Art. 37. Wdowa po funkcjonarjuszu państwowym, który zmarł w czynnej służbie przed uzyskaniem prawa do emerytury, otrzymuje, o ile sama nie jest funkcjonarjuszem państwowym, względnie nie pobiera emerytury — jednorazowy zasiłek w wysokości połowy kwoty rocznej uposażenia w służbie czynnej, pobieranego ostatnio przez zmarłego.

Zupełne sieroty w wieku poniżej osiemnastu lat otrzymują zasiłek tej samej wysokości po ojcu lub po matce, o ile ci nie nabyli prawa do emerytury.

Taki sam zasiłek należy przyznać zupełnej sierocie w wypadku określonym w art 34 ustęp przedostatni, a można przyznać w wypadkach, określonych w ustępie ostatnim cytowanego artykułu.

Jeżeli pozostało więcej sierot po ojcu i matce, zasiłek. o którym powyżej mowa, należy się im łącznie bez względu na ich ilość.

Art. 38. Wdowie po funkcjonarjuszu państwowym, zmarłym w czynnej służbie, albo na emeryturze, należy się niezależnie od zaopatrzenia, przewidzianego w artykułach 22, 23 i 31, pośmiertne w wysokości trzymiesięcznego pełnego uposażenia w służbie czynnej lub na emeryturze, pobieranego ostatnio przez zmarłego.

Pośmiertne w tej samej wysokości należy się ślubnym i uprawnionym dzieciom, o ile matka w chwili śmierci ojca nie żyła z nim w wspólności małżeńskiej lub wcześniej zmarła.

Pod temi samemi warunkami przyznaje się pośmiertne wdowcowi, względnie ślubnym i uprawnionym dzieciom po funkcjonarjuszu — kobiecie.

W braku wyżej wymienionych członków rodziny może być pośmiertne w tej samej wysokości przyznane również dalszym krewnym lub też innym osobom, na pokrycie kosztów leczenia i pogrzebu, o ile zmarły nie zostawił dostatecznego ruchomego lub nieruchomego majątku.

Art. 39. Uposażenie emerytalne, zaopatrzenie wdowie i sieroce przyznaje się i oblicza na podstawie dat, zawartych w wykazie stanu służby.

O ile funkcjonarjusz państwowy, względnie wdowa po nim i sieroty roszczą sobie prawo do uposażenia emerytalnego lub zaopatrzenia wdowiego i sierocego wyższego aniżeli wynika to z dat zawartych w wykazie stanu służby — mają udowodnić żądanie stosownemi dokumentami

Funkcjonarjusz państwowy, jak i wdowa i sieroty po nim otrzymują wyższe uposażenie emerytalne, względnie zaopatrzenie wdowie i sieroce — z chwilą zgłoszenia i wykazania tego prawa.

Za czas. nieobjęty obliczeniem z powodu wadliwego lub nieprawdziwego wpisu do wykazu stanu służby, wdowa i sieroty otrzymują różnicę zawsze, funkcjonarjusz zaś państwowy w tym wypadku, gdy nie ponosi winy wadliwego lub nieprawdziwego wpisu.

Art 40. Uposażenia emerytalne, pensja wdowia i sieroca oraz pośmiertne nie ulega zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu ani też zajęciu administracyjnemu.

Art 41. Wszelkie zmiany ustaw o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych. pociągające za sobą zmianę wysokości ich uposażenia, będą automatycznie w sposób odpowiedni stosowane przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnego.

ROZDZIAŁ IV.

Przepisy przechodnie.

Art. 42. Funkcjonarjuszom, którzy przed wstąpieniem do służby państwowej polskiej pozostawali w służbie jednego z byłych państw zaborczych i przechodzą na emeryturę ze służby państwowej polskiej, zalicza się do wysługi emerytalnej pełną ilość lat służby w byłem państwie zaborczem, podlegających zaliczeniu według przepisów emerytalnych odnośnego państwa, tudzież lata służby państwowej polskiej. Uposażenie emerytalne wymierza się według zasad ustawy niniejszej, biorąc za podstawę ostatnio pobierane uposażenie w służbie czynnej (art. 14).

Art. 43. Emerytowani funkcjonarjusze byłych państw zaborczych otrzymują — o ile posiadają obywatelstwo polskie — uposażenie emerytalne ze Skarbu w wysokości siedemdziesięciu pięciu procent (75%) tego uposażenia emerytalnego, które należałoby się im według zasad ustawy niniejszej od płacy zasadniczej w służbie czynnej, przywiązanej do tego stopnia służbowego, względnie stopnia płacy, któremu cyfrowo odpowiada dla byłych funkcjonarjuszów rosyjskich i niemieckich klasa

płacy, względnie stanowisko zajmowane ostatnio przez funkcjonarjusza, a dla byłych funkcjonarjuszów austrjackich klasa ostatnio nadanej rangi (stopień płacy lub ilość lat służby).

Tak wymierzone uposażenie emerytalne wraz z dodatkiem drożyźnianym nie może być niższe od przyznanego na zasadzie ustaw właściwego państwa zaborczego pełnego uposażenia emerytalnego łącznie z dodatkami, przyznanemi przez Państwo Polskie.

Art. 44. Funkcjonarjuszom państwowym, którym na zasadzie postanowień ustaw o uposażeniu z dnia 13 lipca 1920 r (Dz. Ust. Rz P. Nr. 65 poz. 429 do 435) zaliczono czas służby samorządowej lub pracy zawodowej do wysługi lat, dodatku starszeństwa, dodatku za trzechlecia — zalicza się czas tej służby lub pracy do wysługi emerytalnej w tej samej ilości, co do wysługi lat (dodatku starszeństwa, dodatku za trzechlecia).

O ile zaliczenie służby samorządowej lub pracy zawodowej nie nastąpiło w pełnej liczbie lat wykazanych, jedynie z powodu, że czas tej służby lub pracy przekraczał lat dwadzieścia, względnie dwadzieścia jeden, szef właściwej władzy naczelnej będzie mógł za zgodą Ministra Skarbu zaliczyć resztę wykazanych lat w całości lub części, w ilości jednak nie przekraczającej ogółem lat trzydziestu.

Sędziom i prokuratorom zalicza Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Skarbu czas służby samorządowej lub pracy zawodowej do wysługi emerytalnej na równi z innymi funkcjonarjuszami państwowymi.

Wszyscy ci funkcjonarjusze państwowi uzyskują prawo do emerytury po wysłużeniu conajmniej pięciu lat w służbie państwowej polskiej.

Art 45. Funkcjonarjusze państwowi i emeryci (wdowy i sieroty), którzy byli członkami kas emerytalnych lub innych kas zaopatrzenia, albo opłacali wkładki emerytalne do kas byłych państw zaborczych, będą mogli korzystać z praw emerytalnych na mocy niniejszej ustawy jedynie pod warunkiem poprzedniego ustąpienia na rzecz Skarbu Państwa praw, służących im dotychczas; o ile prawa te już w całości lub w części zrealizowali — pod warunkiem zobowiązania się ponadto do spłaty kwot, pobieranych z tych źródeł.

Art. 46. Wdowy i sieroty po funkcjonarjuszach i emerytach byłych państw zaborczych, którzy zmarli przed wejściem lub po wejściu w życie ustawy niniejszej, otrzymują, o ile posiadają obywatelstwo polskie, pensję wdowią lub sierocą na zasadzie art. 22 i następnych ustawy niniejszej. Za podstawę wymiaru pensji wdowiej i sierocej służy ta kwota,

którąby otrzymał mąż, względnie ojciec, tytułem uposażenia emerytalnego w myśl art. 43 ustawy niniejszej. Tak wymierzona pensja wdowia względnie sieroca wraz z dodatkiem drożyźnianym, nie może być niższa od przyznanego już na zasadzie ustaw właściwego państwa zaborczego pełnego zaopatrzenia wdowiego lub sierocego, łącznie z dodatkami, przyznanemi przez Państwo Polskie

Art. 47. Wdowom i sierotom po funkcjonarjuszach, którzy ze służby w byłych państwach zaborczych przeszli do służby w Państwie Polskiem i zmarli przed upływem lat pięciu, wymierza się pensję wdowią, względnie sierocą, według norm art. 22 i następnych ustawy niniejszej od tej kwoty, którąby się zmarłemu należała tytułem uposażenia emerytalnego (art. 42).

Art. 48. Wdowy i sieroty po innych funkcjonarjuszach i emerytach Państwa Polskiego, zmarłych przed wejściem w życie ustawy niniejszej, otrzymuje pensję wdowią, względnie sierocą według norm art 22 i następnych niniejszej ustawy od uposażenia emerytalnego, które należałoby się zmarłemu, gdyby zmarł po wejściu w życie ustawy niniejszej (art 43).

Art. 49. Na czas pobierania przez funkcjonarjuszów państwowych w służbie czynnej dodatku drożyźnianego, przyznaje się dodatek drożyźniany również emerytom, tudzież wdowom i sierotom po funkcjonarjuszach państwowych i emerytach.

Dodatek drożyźniany wymierza się:

a) emerytom według norm art. 14 ustęp 1 od każdoczesnego przypadającego na dany stopień służby dodatku drożyźnianego jak dla funkcjonarjuszy państwowych w służbie czynnej, nie wyższy jednak od stawki dla małej rodziny;

b) wdowom w wysokości pięćdziesięciu procent (50%) dodatku drożyźnianego, przypadającego na emeryturę zmarłego męża;

c) sierotom w wysokości $1/2$ względnie $1/4$ lub $1/6$ (art. 24 i 25) dodatku drożyźnianego, przypadającego matce.

Emerytom, wdowom i sierotom, wymienionym w art. 43 i 46, wymierza się dodatek drożyźniany w wysokości siedemdziesiąt pięć procent (75%) powyższego normalnego dodatku drożyźnianego

Mnożnik dodatku drożyźnianego oblicza się wedle rzeczywistego stałego miejsca zamieszkania, nie może jednak przewyższać średniej arytmetycznej między najniższą a najwyższą klasą dodatku drożyźnianego.

Art. 50. Postanowienia art. 19, 20, 21, 33, 34, 35 i 41 niniejszej ustawy mają analogiczne zastosowanie do emerytów, względnie do wdów i sierot po urzędnikach i emerytach byłych państw zaborczych.

Art. 51. Wdowom i sierotom po emerytach byłych państw zaborczych należy się pośmiertne w wysokości trzymiesięcznej emerytury zmarłego. Dalsze postanowienia art. 38 ustawy stosuje się w tym wypadku analogicznie.

Art. 52. Postanowienia art 40 nie mają zastosowania do tych uposażeń emerytalnych tudzież pensji wdowich i sierocych, które uległy zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu lub administracyjnemu przed wejściem w życie ustawy niniejszej.

Art. 53. Emeryt (wdowa, sierota), który w sposób podstępny, przez wprowadzenie władzy w błąd, uzyskał emeryturę, pensję wdowią, zaopatrzenie sieroce, zasiłek, dodatek drożyźniany i pośmiertne lub wymiar ich wyższy od przyznanego postanowieniami niniejszej ustawy, traci, orzeczeniem Ministra Skarbu prawo do emerytury, pensji, zaopatrzenia, zasiłku, dodatku drożyźnianego lub pośmiertnego.

Postanowienie to w niczem nie umniejsza odpowiedzialności karnej przewidzianej właściwemi ustawami.

Art. 54. Do czasu wydania w porozumieniu z władzą kościelną osobnej ustawy emerytalnej dla duchowieństwa, nie objętego art. 2 niniejszej ustawy, rząd będzie wypłacał tym członkom stanu duchownego, którzy według dotychczasowych ustaw są emerytami — albo którzy przejdą w stan emerytalny wskutek niezdolności do pracy, następujące uposażenie emerytalne:

Biskupom tak, jak urzędnikom emerytom IV kategorji, kanonikom katedralnym, profesorom i przełożonym seminarjów duchownych — VI kategorji, członkom kurji biskupiej i proboszczom — VIII kategorji, expozytom i wikarym — IX kategorji z zastosowaniem postanowień artykułów 3 do 12, 18, 19, 20, 21, 41, 42, 43, 45, 49, 55, 56 niniejszej ustawy.

Art. 55. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Prezydentowi Ministrów i Ministrowi Skarbu oraz innym ministrom we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

Art. 56. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 października 1921 roku.

Z chwilą wejścia w życie ustawy niniejszej tracą moc dotychczas obowiązujące ustawy i przepisy, wydane w przedmiotach unormowanych tą ustawą.

Rada Ministrów może jednak w drodze rozporządzenia odroczyć termin wejścia niniejszej ustawy w życie na niektórych obszarach Rzeczypospolitej, nie dalej jednak niż na trzy miesiące od terminu, wskazanego w ustępie pierwszym tego artykułu.

Minister Skarbu: w z. *Weinfeld* — Prezydent Ministrów: *Witos* — Marszałek: *Trąmpczyński*

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 10 listopada 1921 w przedmiocie wykonania ustawy emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych z dnia 28 lipca 1921, ogłoszone w Dzienniku ustaw Rzpltej z dnia 30 listopada 1921 Nr. 93, poz. 686.

Na zasadzie art. 55 ustawy emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70 poz. 466) — zarządza się co następuje:

(Do rozdziału II).

§ 1. Funkcjonarjusz państwowy otrzymuje dożywotnią emeryturę z powodu trwałej niezdolności do dalszego pełnienia obowiązków służbowych z reguły po upływie conajmniej dziesięciu lat służby państwowej.

Wyjątki od tej zasady określone są w art. 3 ustawy, który przyznaje emeryturę pod pewnemi warunkami już po pięciu latach służby, a w razie nieszczęśliwego wypadku, doznanego z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych, nawet bez względu na liczbę lat służby.

Wymienione w art. 4 powody niezdolności do służby, t. j. paraliż, utrata wzroku, pomieszanie zmysłów i gruźlica same przez się mają wpływ tylko na wysokość zaopatrzenia emerytalnego, a nie na uzasadnienie roszczenia do zaopatrzenia. W tych wszystkich wypadkach należy przyznać uposażenie emerytalne z doliczeniem dziesięciu lat służby tylko w takim razie, jeżeli funkcjonarjusz w chwili przeniesienia na emeryturę miał już — w myśl art. 3 — prawo do emerytury.

§ 2. Funkcjonarjusza można przenieść z urzędu na emeryturę z powodów podanych w art. 7 lit. b) po poprzedniem stwierdzeniu przez lekarza rządowego jego niezdolności do służby.

§ 3. Wymiar emerytury następuje w porozumieniu z władzami skarbowemi, t. j. Ministerstwem Skarbu, względnie z właściwą Izbą skarbową. Władze skarbowe I. instancji nie są uprawnione do wydawania opinji w sprawach wymiaru emerytury.

§ 4. Jeżeli koniec terminów przewidzianych w art. 9, 10 i 11 przypadnie na niedzielę lub święto uroczyste, kończy się termin następnego dnia powszedniego. Dni biegu pocztowego nie wlicza się do terminu.

§ 5. Podlegający wliczeniu — w myśl art. 14 — do podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego dodatek za kierownictwo (dodatek wizytatorski, dodatek zastępcy inspektora szkolnego, dodatek nauczycieli kierujących) należy doliczyć w każdym razie, gdy funkcjonarjusz przechodzi na emeryturę ze stanowiska, na którem pobierał dodatek, choćby z powodu choroby, delegacji urzędowej, wyjątkowego urlopu i t. p. dodatku tego czasowo w chwili przeniesienia na emeryturę nie pobierał.

Natomiast nie zalicza się dodatku za kierownictwo u funkcjonarjusza któremu powierzono tylko zastępstwo lub przejściowo dane stanowisko, choćby dodatek ten w chwili przeniesienia na emeryturę rzeczywiście pobierał.

W wypadkach przejścia na emeryturę — w myśl art. 3 ustęp 2 — należy funkcjonarjusza traktować tak, jakby wysłużył dziesięć lat.

§ 6. Wszystkie władze i urzędy państwowe lub samorządowe, zatrudniające u siebie emerytów za wynagrodzeniem, winny o terminie przyjęcia emeryta do służby czynnej zawiadomić właściwą Izbę skarbową, w której okręgu emeryt pobiera emeryturę, a następnie z początkiem każdego miesiąca przesyłać tej Izbie skarbowej wykaz wypłaconych emerytowi kwot tytułem wynagrodzenia służbowego celem ewentualnej wypłaty przypadającej części uposażenia emerytalnego.

(Do rozdziału III).

§ 7. Wdowa po funkcjonarjuszu, zmarłym w czynnej służbie, otrzymuje pensję wdowią w wysokości 50% tego uposażenia emerytalnego, do którego zmarły mąż w chwili śmierci miałby prawo wedle zasad ustawy emerytalnej.

Jeżeli śmierć męża nastąpiła przed wysłużeniem dziesięciu, jednak po wysłużeniu conajmniej pięciu lat w służbie państwowej, należy przyznać pensję wdowią, chyba że da się stwierdzić, iż śmierć nie nastąpiła z powodu choroby lub kalectwa, nabytych bez własnej umyślnej winy po wstąpieniu do służby państwowej.

§ 8. Gdyby suma zaopatrzenia sierocego, czy to sama czy łącznie z pensją wdowią, przekraczała wysokość uposażenia emerytalnego, które zmarły funkcjonarjusz państwowy faktycznie pobierał lub do którego miałby prawo w chwili śmierci, należy pensję sierocą dla każdej sieroty w równej mierze stosunkowo obniżyć na tak długo, aż wskutek wyjścia z prawa zaopatrzenia wdowy, względnie jednej lub więcej sierot pensja sieroca nie osiągnie znowu wysokości podanej w art. 24.

To samo odnosi się do dodatku drożyźnianego, pobieranego przez sieroty w myśl art. 49.

§ 9. Na czas zajmowania jakiegokolwiek stanowiska w służbie państwowej lub samorządowej, połączonego ze stałem uposażeniem, zawiesza się pensję sierocą, o ile uposażenie to jest wyższe od przyznanego zaopatrzenia

sierocego, wdowie natomiast wypłaca się pensję nadal wraz z dodatkiem drożyźnianym.

§ 10. Pensję sierocą wypłaca się z zastrzeżeniami, zawartemi w art. 34 i 35 do końca tego miesiąca, w którym sierota kończy ośmnasty rok życia.

W razie odbywania studjów w zakładach naukowych, która to okoliczność winna być z początkiem każdego roku szkolnego poświadczeniem odnośnego zakładu stwierdzona, przedłuża się wypłatę pensji sierocej na okres jednego roku szkolnego do końca września, najdłużej jednak do końca tego miesiąca, w którym sierota kończy dwudziesty czwarty rok życia.

§ 11. Pośmiertne w wysokości trzymiesięcznego pełnego uposażenia w służbie czynnej lub na emeryturze należy się przedewszystkiem pozostałej wdowie.

W wypadku, gdy wdowa w chwili śmierci męża nie żyła z nim we wspólności małżeńskiej, należy się pośmiertne w tej samej wysokości dzieciom bez względu na to, czy zmarły pozostawił jakikolwiek ruchomy lub nieruchomy majątek.

Wspólność małżeńska w rozumieniu ustawy emerytalnej zachodzi także wtedy, gdy małżonkowie żyli czasowo oddzielnie z powodu wychowania dzieci, z powodu braku odpowiedniego mieszkania i innych podobnych powodów niezależnych od ich osobistych stosunków.

O ile wdowa w chwili śmierci męża nie żyła z nim we wspólności małżeńskiej, a dalsi krewni lub inne osoby poniosły koszta leczenia i pogrzebu, może być im przyznane pośmiertne aż do wysokości rzeczywiście poniesionych i udowodnionych, względnie zapłacić się mających kosztów w granicach trzymiesięcznego pełnego uposażenia zmarłego, ale tylko o tyle, o ile koszta te nie znalazły pokrycia częściowo lub w całości w pozostałym ruchomym lub nieruchomym majątku.

Pośmiertne przyznaje w porozumieniu z równorzędną władzą skarbową ta władza, która w danym wypadku jest lub byłaby powołaną do wymiaru zaopatrzenia po zmarłym funkcjonarjuszu.

Pośmiertne po funkcjonarjuszu zmarłym w czynnej służbie należy się bez względu na to, czy funkcjonarjusz w chwili śmierci miał prawo do emerytury czy nie.

§ 12. W celu uzyskania pośmiertnego petenci winni dołączyć do podania:

a) wdowa — metrykę śmierci męża i metrykę ślubu oraz poświadczenie odnośnego urzędu parafialnego lub metrykalnego, względnie właściwej władzy administracyjnej I instancji, stwierdzające wspólność pożycia małżeńskiego,

b) dzieci — metrykę śmierci ojca i metryki urodzenia, wreszcie,

c) dalsi krewni lub inne osoby, prócz metryki śmierci, nadto rachunek poniesionych, względnie wykazanych do zapłaty kosztów leczenia i pogrzebu, tudzież odpis sądowego aktu zejścia (w b. zaborach austrjackim i pruskim), względnie potwierdzenia władzy administracyjnej I instancji (w b. zaborze rosyjskim), stwierdzające, że

zmarły nie pozostawił ani uprawnionej wdowy, względnie dzieci, ani majątku dostatecznego do pokrycia kosztów ostatniej choroby i pogrzebu.

(Do rozdziału IV).

§ 13. Przepis art. 42 odnosi się do wszystkich funkcjonarjuszów, którzy przed objęciem służby w Państwie Polskiem pozostawali w służbie jednego z byłych państw zaborczych i przechodzą na emeryturę ze służby państwowej polskiej po wejściu w życie ustawy emerytalnej. Wszystkim tym funkcjonarjuszom liczy się czas służby w byłem państwie zaborczem wedle przepisów emerytalnych (ogólne państwowe przepisy emerytalne, statuty osobnych kas emerytalnych, zabezpieczeń, funduszów pensyjnych, prowizyjnych i t. p. instytucyj) odnośnego państwa, nadto czas służby państwowej polskiej.

Uposażenie emerytalne wymierza się za pierwszych 10 lat służby w wysokości 40%, a za każdy następny rok służby w wysokości 2,4% aż do najwyższej dopuszczalnej granicy 100% pobieranego ostatnio w służbie czynnej uposażenia (art. 14),

Przepis art. 42 należy stosować także do tych funkcjonarjuszów, którzy przed objęciem służby w Państwie Polskiem pozostawali w służbie jednego z b. państw zaborczych i przeszli na emeryturę ze służby państwowej polskiej przed wejściem w życie ustawy emerytalnej.

Za podstawę wymiaru uposażenia emerytalnego należy przyjąć uposażenie w służbie czynnej, pobierane ostatnio według jednej z ustaw o uposażeniu z dnia 13 lipca 1920 (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429 do 436), a jeżeli przeszli na emeryturę przed dniem 1 lipca 1920, to uposażenie w służbie czynnej, któreby się im należało, gdyby jedna z powołanych wyżej ustaw była obowiązywała już w chwili przeniesienia na emeryturę. Dodatek za wysługę lat (starszeństwa, za trzechlecie) ustali w tych wypadkach właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu w myśl postanowień rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 521) tudzież rozporządzenia wykonawczego do ustawy o uposażeniu sędziów i prokuratorów (Dz. U. R. P. z roku 1920 Nr. 92, poz. 612).

§ 14. Ażeby wymierzyć emeryturę wedle art. 43 emerytowanemu funkcjonarjuszowi państwa zaborczego, należy danego emeryta przedewszystkiem zaliczyć do jednego z dwunastu stopni służbowych, względnie do jednego z dziewięciu stopni płacy, ustanowionych ustawą z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429).

1. Zaliczenie to odbywa się wedle następujących zasad:

A. Na obszarze b. zaboru austrjackiego:

a) wszystkich emerytowanych urzędników państwowych, którzy wedle obowiązujących w b. zaborze austrjackim przepisów piastowali jedną z jedenastu klas rangi, zaliczyć należy do równorzędnego stopnia służbowego, odpowiadającego cyfrowo klasie ostatnio nadanej rangi, a jeżeli w drodze czasowego posunięcia w myśl § 51 ustawy

z dnia 25 stycznia 1914 r. (austr. dz. u. p. Nr. 15) osiągnęli pobory wyższej klasy rangi. — do stopnia służbowego, odpowiadającego wyższej klasie rangi.

Emerytowanych urzędników b. Wydziału krajowego należy traktować narówni z emerytowanymi urzędnikami państwowymi;

b) emerytowanych oficjantów i oficjantki kancelaryjne — do XII stopnia służbowego;

c) emerytowanych nauczycieli szkół ludowych, kierowników 2 i 3 klasowych szkół ludowych, mających do włącznie 18 lat policzalnej służby — do X, mających ponad 18 lat służby — do IX stopnia służbowego, emerytowanych nauczycieli i dyrektorów szkół wydziałowych i kierowników szkół ludowych 4, 5 i 6 klasowych, mających do włącznie 13 lat policzalnej służby — do X, od 14 do włącznie 28 lat — do IX, a ponad 28 lat służby — do VIII stopnia służbowego;

d) emerytowanych leśniczych i pomocników lasowych w zarządach dóbr państwowych i funduszowych tudzież w administracji politycznej do stopnia służbowego od XII do VIII włącznie;

e) emerytowanych egzekutorów podatkowych do stopnia służbowego od XII do X włącznie;

f) emerytowanych urzędników poczt klasowych do stopnia służbowego od XII do VIII włącznie;

wszystkie kategorje emerytów, wymienionych pod d) do f) — odpowiednio do ilości policzalnych lat służby wedle tych samych reguł, które stosowano do wymiaru uposażenia czynnego powyższych kategoryj funkcjonarjuszów państwowych w służbie czynnej;

g) emerytowanych strażników skarbowych do XII stopnia służbowego;

h) emerytowanych starszych strażników skarbowych, respicjentów i starszych respicjentów do XI stopnia służbowego;

i) emerytowanych żandarmów do plutonowego włącznie — do 4 stopnia. wachmistrzów żandarmerji do 5 stopnia płacy;

j) emerytowanych b. posłańców pocztowych do 1 stopnia płacy;

k) wszystkich innych emerytowanych niższych funkcjonarjuszów stosownie do stopnia płacy lub ilości lat służby do jednego z dziewięciu stopni płacy wedle tych samych reguł, które stosowano do równorzędnych funkcjonarjuszów będących w czynnej służbie na podstawie rozporządzeń Prezydenta Ministrów i Ministra Skarbu z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz: 520) i z dnia 21 października 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 672);

l) emerytowanych urzędników kolejowych do stopnia służbowego niższego o jeden stopień od nadanej ostatnio w austrjackim zarządzie kolejowym klasy służbowej;

m) wszystkich emerytowanych niższych funkcjonarjuszów kolejowych należy stosownie do stopnia płacy lub ilości lat służby zaliczyć przedewszystkiem do jednego ze stopni płac od 7—15, unormo-

wanych ustawą z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 430) wedle tych samych reguł, które stosowano do równorzędnych funkcjonarjuszów będących w czynnej służbie — na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 522), a następnie przenieść do tego stopnia płacy od 2 do 9, ustanowionych ustawą z dnia 13 lipca 1920 r (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429), któremu dany stopień płacy kolejowej ze względu na wysokość przywiązanego do niego uposażenia w zupełności odpowiada, względnie do którego najbardziej się zbliża.

B) Na obszarze b. zaboru pruskiego:

a) wszystkich emerytowanych funkcjonarjuszów państwowych stosownie do klasy płacy, względnie ostatnio zajmowanego stanowiska umieścić należy w jednej z piętnastu klas płacy wedle zasad stosowanych w rozporządzeniu komisarjatu Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu z dnia 31 lipca 1919 r. (Tygodnik Urzędowy Nr. 34) a następnie zaliczyć emerytowanych funkcjonarjuszów I—XII klasy płacy do równorzędnego stopnia służbowego, emerytowanych funkcjonarjuszów XIII, XIX i XV klasy płacy dó jednego z dziewięciu stopni płacy wedle tych samych reguł, które stosowano do równorzędnych funkcjonarjuszów, będących w czynnej służbie — na podstawie rozporządzenia Prezydenta Ministrów, Ministra Skarbu i Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 30 września 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 626);

b) emerytowanych nauczycieli szkół ludowych, jak wyżej pod A) lit. c);

c) emerytowanych funkcjonarjuszów kolejowych należy przedewszystkiem zaliczyć do jednego ze stopni płacy od 1 do 15, unormowanych ustawą z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 430) wedle zasad, które stosowano do równorzędnych funkcjonarjuszów, będących w czynnej służbie na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 522).

Następnie należy funkcjonarjuszów zaliczonych do stopnia od 1 do 8 przenieść do jednego z dwunastu stopni służbowych a funkcjonarjuszów zaliczonych od 9 do 15 do jednego z dziewięciu stopni płacy, a to do tego, któremu dany stopień płacy kolejowej ze względu na wysokość przywiązanego do niego uposażenia w zupełności odpowiada, względnie do którego najbardziej się zbliża.

C. Na obszarze b. zaboru rosyjskiego:

a) wszystkich emerytowanych funkcjonarjuszów, którzy wedle obowiązujących w b. zaborze rosyjskim przepisów zaliczeni byli do jednej z klas I—XI, zaliczyć należy do równorzędnego stopnia służbowego, funkcjonarjuszów XII, XIII i XIV klasy do XII stopnia służbowego;

b) emerytowanych nauczycieli szkół powszechnych, jak wyżej pod A) lit. c);

c) emerytowanych pocztarków do 1 stopnia płacy;

d) emerytowanych niższych funkcjonarjuszów państwowych stosownie do ostatnio zajmowanego stanowiska do jednego z dziewięciu stopni płacy wedle tych samych reguł, które stosowano do równorzędnych funkcjonarjuszów, będących w czynnej służbie na podstawie rozporządzeń Prezydenta Ministrów i Ministra Skarbu z dn 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 520) i z dnia 21 października 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 672);

e) emerytowanych funkcjonarjuszów kolejowych, jak wyżej pod B) lit. c).

II. Czas służby należy przyjąć w rozmiarze ustalonym do wymiaru emerytury, względnie obliczyć wedle przepisów danego państwa zaborczego, a następnie ustalić uposażenie emerytalne od samej płacy zasadniczej tego stopnia służbowego, względnie stopnia płacy, do którego emeryt został zaliczony, licząc za pierwszych dziesięć lat służby 40% a za każdy następny rok 2,4% do najwyżej dopuszczalnej granicy 100%.

75% ustalonej w ten sposób kwoty przypada dla emeryta tytułem uposażenia emerytalnego. Gdyby uposażenie to wraz z dodatkiem drożyźnianym było niższe od pobieranej dotąd na zasadzie ustaw właściwego państwa zaborczego emerytury z dodatkami drożyźnianemi wraz z ewentualną rentą z tytułu odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki, należy różnicę dopłacać tak długo, aż wskutek podwyższenia dodatku drożyźnianego nowa emerytura nie osięgnie conajmniej wysokości dawnego uposażenia emerytalnego.

§ 15. Art. 44 odnosi się do tych wszystkich funkcjonarjuszów Państwa Polskiego, którzy przed wstąpieniem do służby polskiej nie pozostawali ani w służbie państwowej b państw zaborczych, ani w służbie samorządowej, policzalnej w myśl przepisów emerytalnych państwa zaborczego do służby państwowej (np. służba samorządowa w b. wydziale krajowym galicyjskim), uzyskali natomiast na zasadzie postanowień ustaw o uposażeniu z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429 do 436) zaliczenie czasu służby samorządowej lub pracy zawodowej do wysługi lat.

Wszyscy ci funkcjonarjusze państwowi uzyskują prawo do emerytury po wysłużeniu conajmniej pięciu lat w służbie państwowej polskiej, o ile wraz z zaliczonym do wysługi lat czasem służby samorządowej lub pracy zawodowej wykażą conajmniej dziesięć lat policzalnej służby (art. 3 ustęp 1).

W wypadkach, w których funkcjonarjuszowi nie zaliczono do wysługi lat czasu służby samorządowej lub pracy zawodowej w pełnej wysokości jedynie z powodu, że czas tej służby lub pracy przekraczał lat dwadzieścia, względnie dwadzieścia jeden, jakoteż w wypadkach, w których sędzia lub prokurator ubiega się o zaliczenie do wysługi emerytalnej pewnego czasu służby samorządowej lub pracy zawodowej, winno być wniesione osobne podanie wraz z dokumentami, przepisanemi w art. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 521). Orzeczenie o zali-

czeniu lub niezaliczeniu do wysługi emerytalnej czasu służby samorządowej lub pracy zawowowej wydaje szef właściwej władzy naczelnej w porozumieniu z Ministrem Skarbu, kierując się temi samemi zasadami, co komisja weryfikacyjna w sprawie wysługi lat na podstawie powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów.

Funkcjonarjuszom, którzy na podstawie policzalnej służby państwowej w b. państwach zaborczych nabyli prawo do emerytury przed upływem pięciu lat służby w Państwie Polskiem, dolicza się do wysługi emerytalnej czas ewentualnej służby samorządowej lub pracy zawodowej dopiero po wysłużeniu conajmniej pięciu lat w służbie państwowej polskiej.

§ 16. Kwoty przypadające do spłaty w myśl art. 45 zobowiązani są funkcjonarjusze państwowi i emeryci (wdowy i sieroty), pragnący korzystać z praw przyznanych im ustawą emerytalną, w zasadzie uiścić jednorazowo w walucie polskiej wedle kursu urzędownie ustalonego. Jednorazowa spłata może być w wypadkach zasługujących na uwzględnienie zastąpiona spłatami miesięcznemi w przeciągu najwyżej jednego roku. Wzór deklaracji dołącza się (załącznik Nr. 1),

§ 17. Art. 46 normuje pensje wdowie i sieroce po funkcjonarjuszach i emerytach b. państw zaborczych, którzy zmarli przed wejściem lub po wejściu w życie ustawy emerytalnej. Pensję wdowią i sierocą należy wymierzyć w odpowiedniej wysokości art. 23 i 24 od uposażenia emerytalnego zmarłego męża, względnie ojca, obliczonego wedle art. 43.

Natomiast art. 47 i 48 odnosi się do wdów i sierot po funkcjonarjuszach i emerytach Państwa Polskiego, zmarłych przed wejściem lub po wejściu w życie ustawy emerytalnej. Pensję wdowią i sierocą należy wymierzyć w odpowiedniej wysokości (art. 23 i 24) od uposażenia emerytalnego zmarłego męża, względnie ojca, obliczonego wedle art. 42, względnie 44.

§ 18. Dodatek drożyźniany dla emerytów oblicza się wedle norm w art. 49 podanych w tym samym stosunku procentowym, zależnym od ilości lat służby (art 14) co i samo uposażenie emerytalne.

Dodatek drożyźniany należy się emerytowi wedle stawki dla małej rodziny tylko wtedy, jeżeli ma na swem utrzymaniu przynajmniej jednego członka rodziny; kogo należy uważać za członka rodziny i pod jakiemi warunkami, określa art. 5 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65. poz. 429) oraz art. 15 i 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 521).

Wdowom należy się dodatek drożyźniany w wysokości 50% dodatku drożyźnianego, przypadającego na emeryturę zmarłego męża, obliczonego zawsze wedle stawki dla małej rodziny.

§ 19. Wdowom i sierotom po emerytach b. państw zaborczych należy się pośmiertne w wysokości trzymiesięcznej emerytury zmarłego wraz z dodatkami drożyźnianemi.

§ 20. Wszyscy emerytowani funkcjonarjusze b. państw zaborczych, otrzymujący emeryturę ze Skarbu Państwa, jako też emerytowani funkcjonarjusze Państwa Polskiego, winni w celu uzyskania nowego wymiaru eme-

rytury w myśl art. 43, względnie 42 ustawy emerytalnej wnieść pisemne prośby do tej władzy II instancji danego działu służbowego, w której okręgu znajdowało się ostatnie miejsce służbowe emeryta, a gdyby ostatnie miejsce służbowe położone było poza granicami Państwa Polskiego, do władzy naczelnej danego działu służbowego.

Do prośby dołączyć należy:

a) swój ostatni dekret nominacyjny i pensyjny tudzież wszelkie inne dokumenty, stwierdzające czas służby od dnia wstąpienia do służby państwowej aż do czasu wystąpienia ze służby.

Władza powołana do wymiaru emerytury może zwolnić od obowiązku przedłożenia powyższych dokumentów, o ile dane potrzebne do wymierzenia uposażenia emerytalnego (policzalny czas służby, klasa rangi, klasa służbowa, względnie stopień płacy, zajmowane ostatnio w czynnej służbie stanowisko i t. p.) dadzą się stwierdzić na podstawie aktów, będących w posiadaniu władzy powołanej do wymiaru. W przeciwnym razie winien emeryt w braku odnośnych dokumentów powyższe okoliczności stwierdzić w inny sposób, wykluczający wszelką wątpliwość;

b) poświadczenie władzy administracyjnej I instancji (biura meldunkowego) miejsca zamieszkania, stwierdzające, że emeryt w danej miejscowości w dniu 1 października 1921 r. stale zamieszkiwał;

c) w razie jeżeli emeryt ma na swem utrzymaniu rodzinę, t. j. żonę (męża), względnie ślubne i uprawnione dzieci (pasierby) poniżej lat ośmnastu, także metrykę ślubu oraz metryki urodzenia dzieci (pasierbów); nadto dołączyć należy poświadczenie właściwego urzędu parafialnego lub metrykalnego, względnie właściwej władzy administracyjnej I instancji, stwierdzające, że żona i dzieci (pasierby) żyją i są na utrzymaniu emeryta; o ile chodzi o emerytowaną kobietę funkcjonarjusza, której mąż jest zupełnie niezdolny do zarobkowania, poświadczenie powyższej okoliczności, wystawione przez lekarza urzędowego

Jeżeli dzieci powyżej lat 18 do 24 uczęszczają do szkół publicznych lub wskutek ułomności fizycznych albo umysłowych nie mogą na swoje utrzymanie zarabiać, należy, oprócz metryki urodzenia, dołączyć poświadczenie odnośnego zakładu naukowego, względnie świadectwo lekarza urzędowego, stwierdzające powyższe okoliczności;

d) w razie zachodzących wątpliwości co do obywatelstwa polskiego winien emeryt na żądanie władzy powołanej do wymiaru emerytury przedłożyć odnośny dowód.

§ 21. Wdowy po funkcjonarjuszach i emerytach b. państw zaborczych jakoteż wdowy po funkcjonarjuszach i emerytach Państwa Polskiego winny w celu uzyskania pensji wdowiej (i sierocej) — w myśl art 46, względnie 47 i 48 — wnieść również pisemne prośby do tych samych władz, jak emeryci

wymienieni w § 20. Imieniem niepełnoletnich, zupełnych sierot winien wnieść prośbę prawny opiekun.

Do prośby dołączyć należy:

a) dekret przyznania pensji wdowiej (sierocej) i ostatni dekret nominacyjny, względnie także pensyjny męża (ojca), wreszcie wszelkie inne dokumenty, stwierdzające czas służby męża (ojca) od dnia wstąpienia do służby państwowej aż do czasu wystąpienia ze służby.

Postanowienia § 20 lit. a) ustęp 2 tudzież lit b) mają analogiczne zastosowanie także do wdów i sierot;

b) w razie, jeżeli wdowa ma na swem utrzymaniu ślubne i uprawnione dzieci niżej lat 18, którym należałaby się pensja sieroca, także metryki urodzenia oraz poświadczenia właściwego urzędu parafialnego lub metrykalnego, względnie właściwej władzy administracyjnej, stwierdzające, że dzieci pozostają przy życiu, a gdy dzieci w wieku powyżej lat 18 do lat 24 odbywają studja w zakładach naukowych, należy, oprócz metryki urodzenia, przedłożyć poświadczenie odnośnego zakładu naukowego;

c) w sprawie obywatelstwa polskiego obowiązuje postanowienie § 20 lit. d).

§ 22. Władza ustali na podstawie aktów, będących w jej posiadaniu, względnie na podstawie dostarczonych jej przez interesowaną osobę dokumentów dane, potrzebne do wymiaru emerytury (pensji wdowiej, sierocej) i dodatku drożyźnianego i umieści te dane w tabeli pensyjnej, uskuteczni wymiar emerytury (pensji wdowiej, sierocej) i dodatku drożyźnianego tudzież sporządzi dekret pensyjny i prześle go wraz z wszystkiemi aktami wymiarowemi, wypisem należytości i zwrotów tudzież odpisem tabeli pensyjnej, zaopatrzonym pieczęcią urzędową i podpisem naczelnika władzy wymiarowej, względnie jego zastępcy, właściwej władzy skarbowej do wglądu.

Władza skarbowa sprawdzi wymiar emerytury (pensji wdowiej, sierocej), zatrzyma u siebie odpis tabeli pensyjnej i zarządzi na jej podstawie przypis emerytury (pensji wdowiej, sierocej), cały zaś akt wymiarowy, zaopatrzony klauzulą „Zgodzono się, wypłatę emerytury (pensji wdowiej, sierocej) zarządzono w kasie skarbowej w .... przez pocztową kasę oszczędności“ odeszle z powrotem władzy wymiarowej.

Po otrzymaniu aktu wymiarowego, zaopatrzonego powyższą klauzulą, zarządzi władza wymiarowa doręczenie dekretu pensyjnego interesowanej osobie.

Wzory tabeli pensyjnej i dekretów pensyjnych załącza się (załączniki Nr. 2 do 7).

§ 23. Wynikające z obliczenia tak uposażenia emerytalnego (pensji wdowiej, sierocej), jak i dodatku drożyźnianego ułamki marek zaokrągla się w górę do pełnej marki.

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:	Prezydent Ministrów:	Minister Skarbu:
Wybicki	*A. Ponikowski.*	*Michalski*

Załącznik Nr. 1 — do § 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r.

Wzór deklaracji.

DEKLARACJA

(imię i nazwisko) ....

wystawiona w myśl art. 45 ustawy emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466).

Pragnąc korzystać z praw emerytalnych na mocy powołanej wyżej ustawy emerytalnej ustępuję na rzecz Skarbu Państwa prawa służące mi dotychczas jako członkowi kasy emerytalnej ....

....

b. państwa ....

Zarazem oświadczam, że rachunku z powyższą kasą emerytalną dotychczas nie dokonałem, pobrane zaś zaliczki obowiązuję się zwrócić jednorazowo (w 12 równych ratach miesięcznych).

.... dnia .... 19...... r.

(podpis legalizowany).

Załącznik Nr. 2 — do § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r.

Wzór 1 tabeli pensyjnej.

(Nazwa władzy wymiarowej)

L. ....

Tabela pensyjna:

do wymiaru *)
- a) uposażenia emerytalnego
- b) pensji wdowiej
- c) pensji sierocej

od 1.......... 19...... począwszy.

1.	Imię i nazwisko funkcjonarjusza	
2.	Charakter służbowy (stanowisko służbowe)	
3.	Miejsce zamieszkania (dokładny adres)	
4.	Uposażenie w służbie czynnej, pobierane ostatnio (ustalone w myśl art. 42) a) płaca zasadnicza .... stopnia służb. (stopnia płacy) .... Mk b) dodatek za wysługę lat (starszeństwa, za trzechlecia) . . . . " c) dodatek za studja wyższe . . . . " d) dodatek za kierownictwo (dod. wizytatorski i t. d.) .... " Razem . . .. Mk Dodatek drożyźniany . . . . " Łączna suma wynagrodzenia . . .. Mk	

*) nieodpowiednie skreślić.

5.	Policzalny czas służby:			
	a) w b. państwie zaborczem . . .	.... lat	.... mies.	.... dni
	b) służba samorządowa (praca zawodowa) ustalona przez komisję weryfikacyjną	.... „	.... „	.... „
	c) doliczony czas służby samorządowej (pracy zawodowej) w myśl art. 44	.... „	.... „	.... „
	d) w Państwie Polskiem	.... „	.... „	.... „
	e) w myśl art. 4 dolicza się . . .	.... „	.... „	.... „
	Razem . .	.... lat	.... mies.	.... dni ....

6.	Stan rodzinny	Imię żony		
		Imiona i daty urodzenia dzieci poniżej lat 18		1. .... ur. .... 19...... 2. .... ur. .... 19 3. .... ur. .... 19......
		Imiona i daty urodzenia dzieci w wieku powyżej lat 18 do 24	uczęszczających do szkół publicznych	1. .... ur. .... 19...... 2. .... ur. .... 19...... 3. .... ur. .... 19......
			fizycznie lub umysłowo ułomnych	1. .... ur. .... 19...... 2. .... ur. .... 19......
7.	Pobory czynnej służby wstrzymano z dniem .... 19......			

a) Wymiar uposażenia emerytalnego:

łączna suma uposażenia w służbie czynnej .... Mk
za .... lat służby .... % .... „

Dodatek drożyźniany.

Mnożna wedle stawki dla małej rodziny (dla samotnych) .... × ....
(mnożnik w dniu .... 192...) .... Mk.
z tego względu na .... lat służby .... % .... Mk

b) Wymiar pensji wdowiej:

1. Imię i nazwisko wdowy ....
2. Miejsce zamieszkania (dokładny adres) ....
....
3. Pensja wdowia wynosi 50% emerytury zmarłego męża .... Mk
4. Dodatek drożyźniany wynosi 50% dodatku drożyźnianego przypadającego na emeryturę zmarłego męża . . .. „

c) Wymiar pensji sierocej:

Imiona i daty urodzenia sierot:

1. .... ur. .... 1 .... po koniec .... 19 ....
2. .... ur. .... 1 po koniec .... 19 ....
3. .... ur. .... 1 .... po koniec .... 19 ....
4. .... ur. .... 1 .... po koniec .... 19 ....
5. .... ur. .... 1 .... po koniec .... 19 ....

i t. d.

Dla każdej sieroty po $^1/_4$ ($^1/_2$) pensji wdowiej t. j. po .... Mk
razem .... Mk.

Dodatek drożyźniany po $^1/_4$ ($^1/_2$) dod. droż. wdowy t. j. po .... „
razem .... Mk.

.... dnia .... 19 ....

(podpis).

Załącznik Nr. 3 — do § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r.

Wzór 2 tabeli pensyjnej.

(Nazwa władzy wymiarowej)

L. ....

Tabela pensyjna:

do wymiaru *) { a) uposażenia emerytalnego; b) pensji wdowiej; c) pensji sierocej }

od 1 .... 19 .... począwszy.

1.	Imię i nazwisko funkcjonarjusza	
2.	Ostatni charakter służbowy (stanowisko służbowe)	
3.	Ostatnia klasa rangi (klasa służbowa, klasa płacy, stopień płacy)	
4.	Ostatnia płaca roczna (miesięczna, dzienna)	
5.	Ostatnie miejsce służbowe	
6.	Miejsce zamieszkania (dokładny adres) w dniu 1 paźdz. 1921 r.	
7.	Policzalny czas służby w b. państwie zaborczem	
8	W myśl art. 43 zaliczony został	do ..... stopnia służbowego (stopnia płacy) z płacą zasadniczą miesięcznie .... Mk

*) nieodpowiednie skreślić.

9.	Stan rodzinny	Imię żony		
		Imiona i daty urodzenia dzieci poniżej lat 18		1. ... ur. ... 19... 2. ... ur. ... 19... 3. ... ur. ... 19...
		Imiona i daty urodzenia dzieci w wieku powyżej lat 18 do 24	uczęszczających do szkół publicznych	1. ... ur. ... 1... 2. ... ur. ... 1... 3. ... ur. ... 1...
			fizycznie albo umysłowo ułomnych	1. ... ur. ... 1... 2. ... ur. ... 1...
10.	Uwaga			

a) Wymiar zaopatrzenia emerytalnego:

Płaca zasadnicza ... Mk za ... lat ... % ... Mk
emerytura wynosi 75% powyższej kwoty t. j. ... „

Dodatek drożyźniany:

Mnożna wedle stawki dla małej rodziny (dla samotnych) ... × ... mnożnik w dniu 1 października 1921 ... Mk z tego ze względu na ... lat służby ... % ... Mk.
Dodatek drożyźniany wynosi 75% powyższej kwoty t. j. ... Mk.

b) Wymiar pensji wdowiej:

1. Imię i nazwisko wdowy ...
2. Miejsce zamieszkania (dokładny adres) w dniu 1 października 1921 roku (w dniu przyznania pensji wdowiej) ...
...
3. Pensja wdowia wynosi 50% emerytury zmarłego męża ... Mk.
4. Dodatek drożyźniany wynosi 50% dodatku drożyźnianego przypadającego na emeryturę zmarłego męża ... Mk.

c) Wymiar pensji sierocej:

Imiona i daty urodzenia sierot:

1. ... ur. ... 1... po koniec ... 19...
2. ... ur. ... 1... po koniec ... 19...

i t. d.

Dla każdej sieroty po $^1/_4$ ($^1/_2$) pensji wdowiej t. j. po ... Mk
razem ... Mk.
Dodatek drożyźniany po $^1/_4$ ($^1/_2$) dod. droż. wdowy t. j. po ... Mk
razem ... Mk.

... dnia ... 19...

(podpis).

Załącznik Nr. 4 — do § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r.

Wzór 1 dekretu pensyjnego dla emeryta.

L. ....

Do

Pana ....

....

w ....

....

.... w .... przenosi Pana z dniem .... 192..... na emeryturę na własną prośbę w myśl art. 6-go ustawy emerytalnej z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466) z powodu stwierdzonej przez lekarza rządowego trwałej niezdolności do służby (z powodu przekroczenia 60 roku życia).

.... w ....

przenosi Pana z dniem .... 192.... na emeryturę z urzędu w myśl art. 7 ust. emeryt. z dnia 28 lipca 1921 (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466) z powodu trwającej nieprzerwanie dłużej niż rok choroby (z powodu stwierdzonej przez lekarza rządowego trwałej niezdolności do służby, z powodu przekroczenia 60 roku życia i uzyskania prawa do pełnego uposażenia emerytalnego, z powodu pozostawania w stanie nieczynnym dłużej niż rok)

i poleca równocześnie .... w ...., ażeby wymierzył (a) Panu przypadające w myśl art. 14 pow. ustawy emeryt. uposażenie emerytalne

i przyznaję panu w porozumieniu .... w .... w myśl art. 14 pow. ustawy emeryt. ze względu na policzalną służbę w ilości .... lat od uposażenia służbowego t. j. płacy zasadniczej .... Mk, dodatku za wysługę lat (starszeństwa, za trzechlecia) .... Mk, za studja wyższe .... Mk i za kierownictwo (dodatku wizytatorskiego i t. d.) .... Mk w łącznej miesięcznej kwocie .... Mk uposażenie emerytalne w wysokości ....% t. j. w miesięcznej kwocie .... Mk, których wypłatę wraz z odpowiednim dodatkiem drożyźnianym w myśl art. 49 pow. ust. zarządziła Izba skarbowa w .... przez kasę skarbową w .... (przez pocztową kasę oszczędności).

Zaległe raty emerytury otrzyma Pan naraz, bieżące zaś raty otrzymywać Pan będzie w ratach miesięcznych, zapadających dnia 1, a płatnych dnia 2 każdego miesiąca pod warunkiem spożywania emerytury w granicach Rzeczypospolitej Polskiej.

Ze względu na stan rodzinny ustalono dodatek drożyźniany wedle stawki dla małej rodziny (dla samotnych).

Przeciwko orzeczeniu o przeniesieniu na emeryturę przysługuje Panu prawo wniesienia w ciągu 30 dni zażalenia do ....

Przeciwko ustaleniu podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego służy Panu prawo wniesienia w ciągu 60 dni zażalenia do ....

Wszelkie zmiany, mające wpływ na wymiar dodatku drożyźnianego t. j. zmianę dotychczasowego miejsca zamieszkania, tudzież w stanie rodzinnym, np. śmierć żony, unieważnienie małżeństwa, separacja bez obowiązku alimentacji, objęcie posady w służbie państwowej lub samorządowej, u dzieci śmierć, zawarcie związku małżeńskiego i t. p. należy pod rygorem skutków, przewidzianych w art. 53 pow. ustawy bezzwłocznie zgłosić Izbie skarbowej w .... i dołączyć odnośne dokumenty, jak poświadczenie władzy politycznej (biura meldunkowego) nowego miejsca zamieszkania, stwierdzające datę (dzień i miesiąc) przeprowadzenia się. dalej metrykę śmierci, wyrok sądowy, metrykę ślubu i t. p.

Załączniki prośby zwraca się.

....dnia..19.........

(podpis).

Załącznik Nr. 5 — do § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r.

Wzór 2 dekretu pensyjnego dla emeryta.

(Nazwa władzy wymiarowej)

L. ....

Do

Pana ....

....

w ....

....

.... w .... przyznaje Panu w porozumieniu z Izbą skarbową (Ministerstwem Skarbu) w myśl art. 42, 43 ustawy z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz U. R. P. Nr. 70, poz. 466), ze względu na policzalną służbę państwową w b. państwie zaborczem (i w Państwie Polskiem) w ilości .... lat, od uposażenia .... stopnia służbowego (stopnia płacy) t. j. płacy zasadniczej .... Mk, dodatku za wysługę lat, (starszeństwa, za trzechlecia) .... Mk, za studja wyższe .... Mk i za kierownictwo (dodatku wizytatorskiego i t. d.) .... Mk w łącznej miesięcznej kwocie .... Mk od dnia 1 października 1921 r. począwszy uposażenie emerytalne (w wysokości ....% t. j.) w miesięcznej kwocie .... Mk, których wypłatę wraz z odpowiednim dodatkiem drożyźnianym w myśl art. 49 pow. ust. emeryt. zarządziła Izba skarbowa w .... przez kasę skarbową w ....

(przez pocztową kasę oszczędności).

Zaległe raty emerytury otrzyma Pan naraz, bieżące zaś raty otrzymywać Pan będzie w ratach miesięcznych, zapadających dnia 1, a płatnych dnia 2 każdego miesiąca pod warunkiem spożywania emerytury w granicach Rzeczypospolitej Polskiej

Ze względu na wykazany stan rodzinny ustalono dodatek drożyźniany wedle stawki dla małej rodziny (dla samotnych).

Wszelkie zmiany i t. d. (jak załącznik Nr. 4).

Załączniki prośby zwraca się.

.... dnia .... 19........ r.

(podpis).

Załącznik Nr. 6 — do § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r.

Wzór 1 dekretu przyznania pensji wdowiej (i sierocej).

(Nazwa władzy wymiarowej)

L. ....

Do
Pani ....
wdowy po ....

w ....

.... w .... przyznaje Pani w porozumieniu z Izbą skarbową w .... jako wdowie po zmarłym w czynnej służbie (emerytowanym) .... w myśl art. 22 i 23 (względnie i 24) ustawy z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466) od 1 .... 19........ począwszy na czas wdowieństwa pensję wdowią wedle umieszczonego obliczenia (w wysokości 50% emerytury zmarłego męża*) w miesięcznej kwocie .... Mk tudzież pensję sierocą dla pozostałych sierot t. j.

1. syna (córki) .... ur. .... 19........ do końca .... 19........
2. i t. d. i t. d.

w miesięcznej kwocie po .... Mk czyli łącznie z pensją wdową w miesięcznej kwocie .... Mk, których wypłatę wraz z odpowiednim dodatkiem drożyźnianym w myśl art. 49 pow. ustawy zarządziła Izba skarbowa w .... przez kasę skarbową w .... (przez pocztową kasę oszczędności).

Zaległe raty pensji wdowiej (i sierocej) otrzyma Pani naraz, bieżące zaś raty otrzymywać Pani będzie w ratach miesięcznych, zapadających dnia 1, a płatnych dnia 2 każdego miesiąca pod warunkiem spożywania pensji w granicach Rzeczypospolitej Polskiej.

Obliczenie emerytury zmarłego męża:

Płaca zasadnicza	....	Mk
dodatek za wysługę lat (starszeństwa, za trzechlecia) . . .	....	„
dodatek za studja wyższe	....	„
dodatek za kierownictwo (dod. wizytatorski i t. d.)	....	„
Razem . . .	....	Mk

---

*) Przy wdowach po emerytach Państwa Polskiego odpada potrzeba umieszczenia w dekrecie pensyjnym obliczenia emerytury zmarłego męża.

Za policzalną służbę w ilości .... lat ....% . . . . Mk
pensja wdowia 50% . . . . „
pensja sieroca dla .... sierot po 1/4 (1/2) pensji wdowiej t. j. po .... „
Razem . . . . Mk

Przeciwko ustaleniu podstawy wymiaru pensji wdowiej (i sierocej) przysługuje Pani prawo wniesienia w ciągu 60 dni zażalenia do .... w ....

Wszelkie zmiany stałego miejsca zamieszkania jak również zmiany w stanie rodzinnym, np. śmierć dziecka, zawarcie związku małżeńskiego, objęcie posady państwowej lub samorządowej przez dziecko i t. p. należy pod rygorem skutków, przewidzianych w art. 53 pow. ustawy bezzwłocznie zgłosić Izbie skarbowej w .... i dołączyć odnośne dokumenty jak poświadczenie władzy politycznej (biura meldunkowego) nowego miejsca zamieszkania, stwierdzające datę (dzień, miesiąc i rok) przeprowadzenia się, metrykę śmierci dziecka, metrykę ślubu, potwierdzenie właściwej władzy państwowej lub samorządowej co do wysokości pobieranego w służbie czynnej wynagrodzenia i t. p.

Załączniki prośby zwraca się.

.... dnia .... 19........ r.

(podpis).

Załącznik Nr. 7 — do § 22 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r.

Wzór 2 dekretu przyznania pensji wdowiej (i sierocej)

(Nazwa władzy wymiarowej)

L. ....

Do

Pani ....

wdowy po ....

w ....

.... przyznaje Pani w porozumieniu z Izbą skarbową w .... jako wdowie po .... b. państwa .... w myśl art. 46 ustawy z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466) od 1 .... 19........ począwszy na czas wdowieństwa pensję wdowią wedle niżej umieszczonego obliczenia (w wysokości 50% emerytury zmarłego męża*) w miesięcznej kwocie .... Mk tudzież pensję sierocą dla pozostałych sierot t. j.

1. syna (córki) .... ur. .... 19........ do końca .... 19........
2. i t. d. i t. d.

w miesięcznej kwocie po .... Mk, czyli łącznie z pensją wdowią

*) Przy wdowach po emerytach, pobierających już emeryturę wedle art. 43, odpada potrzeba umieszczenia w dekrecie pensyjnym obliczenia emerytury zmarłego męża.

w miesięcznej kwocie .... Mk, których wypłatę wraz z odpowiednim dodatkiem drożyźnianym w myśl art. 49 pow. ustawy zarządziła Izba skarbowa w .... przez kasę skarbową w .... (przez pocztową kasę oszczędności).

Zaległe raty pensji wdowiej (i sierocej) otrzyma Pani naraz, bieżące zaś raty otrzymywać Pani będzie w ratach miesięcznych, zapadających dnia 1, a płatnych dnia 2 każdego miesiąca pod warunkiem spożywania pensji w granicach Rzeczypospolitej Polskiej.

Obliczenie emerytury zmarłego męża:

W myśl art. 43 pow. ustawy zaliczony został do .... stopnia służbowego (stopnia płacy) z płacą zasadniczą .	....	Mk
Za policzalną służbę w ilości .... lat ....% . . .	....	„
Emerytura wynosiłaby 75% t. j.	....	„
Pensja wdowia wynosi 50% powyższej kwoty t. j.	....	„
Pensja sieroca dla każdej sieroty po $^1/_4$ ($^1/_2$) pensji wdowiej t. j. po	....	„
Razem . . .	....	Mk

Przeciwko ustaleniu podstawy wymiaru pensji wdowiej (i sierocej) nie przysługuje Pani żaden środek prawny.

Wszelkie zmiany i t. d. jak załącznik Nr. 6.

Załączniki prośby zwraca się.

.... dnia .... 19......... r.

(podpis).

L. 13204/I.

Okólnik

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie artykułu 17 Dekretu o odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli publicznych szkół powszechnych.

Z powodu wątpliwości, powstałych przy stosowaniu art. 17 Dekretu o odpowiedzialności dyscyplinarnej stałych nauczycieli publicznych szkół powszechnych i o postępowaniu dyscyplinarnem (Dz. R. P. P. Nr. 14 ex 1919 poz. 187), zatwierdzonego ustawą z dnia 21 lipca 1919 r. (Dz P. R. P. Nr. 63 ex 1919 poz. 374), Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na podstawie opinji Wyższego Urzędu Dyscyplinarnego przy Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego dla spraw stałych nauczycieli publicznych szkół powszechnych z dnia 23 kwietnia 1921 r postanawia, iż w razie braku adresu oskarżonego Urząd Dyscyplinarny tak pierwszej, jak i drugiej instancji winien ustalić trzymiesięczny termin rozprawy i ogłosić go drogą jedno-

krotnej publikacji w „Monitorze Polskim“ z zaznaczeniem, że o ile oskarżony nie stawi się na rozprawę w oznaczonym terminie, będzie wydany wyrok zaoczny.

O tem należy zawiadomić Przewodniczących Urzędów Dyscyplinarnych przy Radach szkolnych powiatowych.

Warszawa, dnia 18 października 1921.

Za Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dyrektor Departamentu:
(—) w z. *M. Reiter.*

L. 24985/I.

Okólnik

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Inspektorów szkolnych, Dyrektorów seminarjów nauczycielskich i Kierowników preparand w sprawie wymiaru djet.

W uzupełnieniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lipca 1921 r. (Dz. Ust. Rzp P. Nr. 67, poz. 434) w sprawie djet i kosztów podróży funkcjonarjuszów państwowych, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zawiadamia, że:

a) Djety Inspektorów szkolnych winny być obliczane według norm, przewidzianych dla urzędników VI stopnia służbowego.

b) Zastępcy Inspektorów szkolnych, Kierownicy preparand i szkół ćwiczeń oraz wszyscy nauczyciele państwowych seminarjów nauczycielskich otrzymują djety tego samego stopnia służbowego, według którego pobierają dodatek drożyźniany.

Warszawa, dnia 31 sierpnia 1921.

Za Ministra:
W. Żłobicki.

L. 20321/IV

Okólnik

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego do Dyrekcyj wszystkich szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich męskich i żeńskich oraz szkół handlowych, przemysłowych i zawodowych w sprawie odpowiedzialności nauczycieli płatnych za czynności administracyjne.

Wskutek reskryptu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 24 września 1921 Nr. 64/II przypomina się Dy-

rekcjom, że ustawa o płacach nauczycieli z dnia 13 lipca 1920 przewiduje dodatkowe wynagrodzenie nauczycieli, którym powierzono pewne czynności administracyjne jak prowadzenie bibljoteki, pracowni, gabinetów i t. p. Wobec tego, że w bieżącym roku szkolnym, wzorem roku poprzedniego, Dyrekcje przydzielają te specjalnie wynagradzane czynności pewnym nauczycielom, mają uprzedzić ich, iż obejmując pewien dział inwentarza szkolnego i administrując nim, są odpowiedzialni przed Dyrekcją i Kuratorjum Okręgu Szkolnego za stan i całość zbiorów danego działu.

W szczególności nauczyciele obowiązani są rejestrować wszelkie straty i ściągać przy pomocy opiekunów klasowych należne odszkodowanie. Dalej obowiązani są czuwać nad całością i zabezpieczeniem zbiorów np. okazów zoologicznych wypchanych, preparatów formalinowych, przyborów do nauki fizyki, map geograficznych i t. p., nad ich obiegiem w szkole na lekcjach i nad ich użytkowaniem. Dyrekcje mają obowiązek dwa razy co roku, zwykle z początkiem półrocza sprawdzić stan inwentarzy działów powierzonych nauczycielom, a także i stan samych zbiorów, udzielając kierownikom niezbędnych wskazówek.

Gdyby Dyrekcja zauważyła pewne niewłaściwości, zechce w odpowiedni sposób zwrócić na to uwagę nauczycielowi, a gdyby to nie odniosło skutku uwiadomić Kuratorjum.

Zarazem poleca się Dyrekcjom, aby dopilnowały jak najszybszego sprostowania i doprowadzenia do faktycznego stanu wszystkich zapisków inwentarzowych, w których należy przy każdym brakującym lub uszkodzonym przedmiocie zaznaczyć w rubryce „uwaga" czas i przyczynę ubytku, względnie uszkodzenia. Zapiski te mają być również przy sposobności nowych nabytków uzupełniane, tak by były w zupełnej zgodności z gabinetami i zbiorami.

W razie wydania lub wypożyczenia jakiegoś okazu winny być przez użytkowcę wystawione rewersy z podaniem liczby porządkowej zapisku. Rewersy te mają być przechowywane do czasu zwrotu danego przedmiotu.

Te same postanowienia stosują się do wewnętrznego urządzenia szkolnego. Dyrekcje zechcą przeto zarządzić, o ile tego już nie uczyniły, skontrolowanie i ewentualne uzupełnienie odnośnych zapisków, a następnie umieścić w każdej ubikacji w miejscu widocznem wykaz sprzętów i środków naukowych stale tam się znajdujących, by opiekun kla-

sowy mógł wiedzieć, jakie przedmioty w klasie się znajdują i za które musi wziąć odpowiedzialność

Zapiski inwentarzowe winny być tak prowadzone by wizytujący zakład naukowy byli w możności każdej chwili w nie wglądnąć i sprawdzić.

We Lwowie dnia 7 grudnia 1921.

Za Kuratora
Gayczak.

L. 11128|III.

Okólnik

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego do wszystkich Rad szkolnych powiatowych, Zarządów szkół, Dyrekcyj seminarjów nauczycielskich i Komisyj egzaminacyjnych dla nauczycieli szkół powszechnych i wydziałowych w sprawie taks za wydawanie duplikatów świadectw (zawiadomień), patentów i poświadczeń urzędowych.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego zmieniając okólnik z dnia 18 stycznia 1921 L. 34/III ustanawia niniejszem taksę za wydawanie duplikatów:

1. świadectw i zawiadomień szkolnych szkół powszechnych (wydziałowych) na 20 Mk;

2. świadectw rocznych (półrocznych) seminarjów nauczycielskich i klasy przygotowawczej, oraz świadectw frekwentacyjnych kursów dla kształcenia nauczycielek ogródków dziecięcych i robót ręcznych kobiecych na 50 Mk;

3. świadectw dojrzałości seminarjów nauczycielskich, świadectw uzdolnienia na nauczycielki robót ręcznych kobiecych i na kierowniczki ogródków dziecięcych 100 Mk;

4. patentów kwalifikacyjnych na nauczycieli (lki) szkół pospolitych i wydziałowych, świadectw egzaminów specjalnych na 100 Mk;

5. poświadczeń urzędowych (w wypadkach gdzie niema katalogów głównych względnie protokołów egzaminacyjnych) lub gdy już raz duplikat wydano, na 100 Mk.

Połowa uzyskanej taksy ma wpływać jak dotychczas do funduszu na środki naukowe zakładu, a druga część po opędzeniu wydatków kancelaryjnych na ewentualne remuneracje dla sporządzającego duplikaty.

Kwoty uzyskane z taks za duplikaty patentów kwalifikacyjnych służą na potrzeby Komisji egzaminacyjnej.

Zarazem oznajmia się, że okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 20 czerwca 1921 Nr. 15978/I ogłoszony w Dzienniku urzędowym Nr. 13, którym ustanowiono taksę za egzamin eksternów (egzamina prywatne i nadzwyczajne) w szkołach powszechnych na 200 Mk obowiązuje także na terenie Małopolski.

We Lwowie dnia 29 listopada 1921 r.

Kurator:
Sobiński.

L. 22521/IV.

Okólnik

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego do Dyrekcyj wszystkich gimnazjów państwowych w sprawie nauki przedmiotów nadobowiązkowych.

W celu ujednostajnienia nauki przedmiotów nadobowiązkowych Kuratorjum O. S. L. wydaje aż do ostatecznego uregulowania sprawy przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego następujące zarządzenia:

1. Przedmiotami nauki nadobowiązkowej mogą być:

a) Języki obce nowożytne (angielski, czeski, francuski, niemiecki, rosyjski, włoski, a na terenie Województwa krakowskiego także ruski), o ile w danej klasie nie są udzielane dla danej grupy uczniów obowiązkowo. Nauka tych języków powinna się zaczynać w klasach niższych (I i III), ale nie w klasie drugiej, w której zaczyna się obowiązkowa nauka języka obcego.

b) Języki łaciński i grecki w klasach wyższych (od kl. V) gimnazjów, w których języki te nie są obowiązkowe.

c) Rysunki w gimnazjach klasycznych.

d) Śpiew i muzyka w gimnazjach klasycznych dawnego typu.

e) Roboty ręczne w tych klasach i zakładach, w których nie są obowiązkowe.

f) Stenografja od klasy IV.

g) Ćwiczenia praktyczne z fizyki z chemją lub biologji w tych zakładach i klasach, w których nie są one obowiązkowe od klasy IV.

2. Nauka przedmiotu nadobowiązkowego może być zorganizowana, o ile na kurs zgłosi się przynajmniej 10 uczniów. Kurs można podzielić na dwie równorzędne grupy naukowe, gdy liczba uczestników przekracza 40.

3. Liczbę godzin ustala się dla wszystkich przedmiotów nadobowiązkowych po 2 tygodniowo dla każdego kursu. Jedynie na naukę łaciny i greki można przeznaczyć 3 godziny, jeśli liczba uczestników przenosi 25.

4 Przedmioty nadobowiązkowe, udzielane dotychczas w zakładzie, organizują Dyrekcje z początkiem roku bez uprzedniej aprobaty Kuratorjum, o ile w organizacji nie nastąpi zwiększenie kursów. Nowe przedmioty lub nowe kursy należy organizować dopiero za zezwoleniem Kuratorjum. W tym celu Dyrekcje przeprowadzą próbne wpisy zaraz po otwarciu roku szkolnego, a sprawozdanie z wnioskiem przeszlą Kuratorjum w przeciągu pierwszych 2 tygodni.

5. Nauka języka polskiego i ruskiego jako przedmiotów względnie obowiązkowych na obszarze Województw lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego odbywa się wedle dotychczasowych przepisów.

6. Zarządzenia powyższe wchodzą w życie z dniem ogłoszenia. Jeśli w roku bieżącym wprowadzono przedmioty w klasach niewłaściwych np. drugi język obcy w klasie drugiej lub łacinę w dawnych szkołach realnych na stopniu niższym, należy naukę tę wyjątkowo w roku bieżącym prowadzić dalej. natomiast liczbę godzin uzgodnić z niniejszym okólnikiem.

We Lwowie, dnia 11 listopada 1921.

Kurator:
Sobiński w. r.

L. 10.396|III.

O k ó l n i k

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego do Rad szkolnych powiatowych i miejskich tudzież Dyrekcyj seminarjów nauczycielskich w sprawie klasyfikacji w szkołach powszechnych.

Okólnikiem z dnia 13 lipca 1921 l. 4740/III Dz. Urz. Nr. 11, wprowadzono na terytorjum Okręgu szkolnego lwowskiego nowe programy naukowe do szkół powszechnych w trzech najniższych oddziałach, w oddziałach wyższych zaś tylko przedmioty i wymiar godzin według nowego rozkładu.

Zarazem zarządzono, by wszystkie szkoły pospolite i wydziałowe nazywano jednolicie „szkoły powszechne".

Z temi zmianami łączy się ściśle sprawa formularzy przepisów klasyfikacyjnych i t. d. Zanim wydane zostaną w tym kierunku jednolite zarządzenia, Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego oznajmia że:

1. We wszystkich szkołach powszechnych i szkołach ćwiczeń odbywać się odtąd będzie klasyfikacja półrocznie według norm obowiązujących dotychczas w szkołach wiejskich (Regulamin szk. §§ 88—98).

W klasach 4 i 5-tej (8 i 9) szkół wydziałowych jako nieobjętych nowemi programami pozostają na razie przepisy klasyfikacyjne niezmienione.

2. We wszystkich szkołach powszechnych (od klasy 1 do 7) należy używać odtąd następujących cenzur:

Zachowanie się: bardzo dobre, dobre, odpowiednie, nieodpowiednie

Pilność: bardzo dobra, dobra, dostateczna, niedostateczna.

Postęp: bardzo dobry, dobry, dostateczny, niedostateczny.

3. Ze względu na brak papieru i konieczność oszczędzania można używać nadal dotychczasowych formularzy katalogów klasyfikacyjnych, świadectw i zawiadomień szkolnych, poczyniwszy w nich stosowne zmiany ściśle według nowego programu i schematu podanego w „Rozkładzie godzin dla szkół powszechnych“ wydanie II, str 3, względnie w okólniku Kuratorjum O. S. L. z dnia 13 lipca 1921 L. 4740/III, Dz. Urz. Nr. 11. Tak np. zamiast rubryki: „szkoła wydziałowa połączona z 4-klasową szkołą pospolitą“ należy wpisać: „siedmioklasowa szkoła powszechna“ i t. d.

W katalogach i zawiadomieniach w osobnych rubrykach należy wpisać cenzury z przyrody, geografji i historji zamiast dotychczasowej zbiorowej nazwy „wiadomości z dziejów i przyrody“, względnie „wiadomości z geografji i historji“ lub „wiadomości z historji przyrody i fizyki“. Z tych też przedmiotów (przyroda, geografja i historja) należy osobno klasyfikować, natomiast odpada osobna cenzura z czytania i pisania, gdyż oceniać je należy łącznie z oceną postępu w języku polskim i ruskim.

W klasach 4, 5, 6 i 7-ej szkoły powszechnej, w których wprowadzono w roku szkolnym 1921/22 tylko przedmioty i wymiar godzin według nowych programów, zmiany te na starych formularzach będą znacznie mniejsze.

4. Świadectwa egzaminów prywatnych (nadzwyczajnych) mogą być wydawane z odpowiednim dopiskiem na formularzach świadectw (zawiadomień) szkolnych, które są wspólne dla wszystkich szkół po-

wszechnych. To samo odnosi się do protokołów egzaminów prywatnych, które można wpisywać w katalogach klasowych. Formularze katalogów klasowych (głównych) dla wszystkich szkół powszechnych mają być jednakowe i odpowiadać nowym programom naukowym

Uczęszczanie do szkoły (§ 88 Regulaminu) określać należy we wszystkich szkołach powszechnych przez wpisywanie liczby opuszczonych dni szkolnych.

Wskazaną jest rzeczą zachować pewną ilość starych druków na przyszłość. Przydać się one mogą na wydawanie duplikatów świadectw i zawiadomień szkolnych.

Pozatem obowiązują przepisy klasyfikacyjne podane w rozporządzeniu b. Rady szkolnej krajowej z dnia 31 maja 1909 l. 21854 (Regulamin szkolny) o ile nie są sprzeczne z niniejszem zarządzeniem.

5. W publicznych szkołach powszechnych (wydziałowych) na terenie Małopolski wolno wydawać świadectwa i zawiadomienia szkolne tylko na formularzach drukowanych z tekstem polskim w Wydawnictwie książek szkolnych Zakładu narodowego im. Ossolińskich we Lwowie ul. Kalecza 5, z tekstem ruskim w Wydawnictwie książek szkolnych w gmachu Województwa we Lwowie ul. Karmelicka 2.

Szkoły powszechne prywatne z prawem publiczności obowiązane są również do używania tych samych formularzy, ze zmianami w granicach podanych w przepisach dotyczących klasyfikacji w szkołach powszechnych (Regulamin szkolny)

Wydawanie druków na katalogi klasowe, protokoły i t. p. dostosowanych do nowych programów szkolnych pozostawia się nadal przedsiębiorstwu prywatnemu. Nabyć je można również w obu Wydawnictwach szkolnych we Lwowie. Rady szkolne powiatowe (miejskie) zechcą czuwać bacznie, aby nie było pod tym względem jakichkolwiekbądź nieprawidłowości.

We Lwowie dnia 18 listopada 1921.

Kurator
Sobiński w. r.

L. 1515/pr.

Okólnik

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego do wszystkich zakładów naukowych tak państwowych jak i prywatnych w sprawie zniżek dla uczniów i uczenic na kolejach państwowych.

Dyrekcje kolei państwowych we Lwowie i w Krakowie zawiadomiły Kuratorjum, że zakłady szkolne przy wydawaniu zaświadczeń szkolnych do przejazdów ulgowych postępują zupełnie samowolnie nie stosując się wcale do ogłoszonych już przepisów. Szczególniej zdarzają się wypadki, że zaświadczenia szkolne do jednorazowych przejazdów wydają szkoły w zupełnie dowolnych terminach podczas trwania nauki i z dowolnych powodów (jak np. celem przewiezienia prowiantów, we ważnych sprawach familijnych, na zjazdy koleżeńskie i t. p.), albo też bez podania powodu względnie celu podróży, co w znaczniejszej ilości miało miejsce na ostatnie zwolnienie młodzieży od nauki na Wszystkich Świętych, tak dalece, że kasy osobowe w Krakowie przez cały dzień 29 października b. r. narażone były na ustawiczne zatargi z młodzieżą szkolną domagającą się wydania biletów ulgowych na podstawie uzyskanych zaświadczeń szkolnych wbrew obowiązującym przepisom.

Niektóre zakłady szkolne wydają czasami po kilka zaświadczeń naraz dla jednego ucznia i to albo już wystawione do różnych miejscowości albo też bez oznaczenia stacji wyjazdu i przeznaczenia oraz czasu ważności, tak że dany uczeń ma sposobność odbywania jazdy okrężnej w dowolnym kierunku i w dowolnym czasie.

Wobec tego, że przez taką samowolę przy wydawaniu zaświadczeń szkolnych wprowadza się w błąd tak samych uczniów, jakoteż i służbę kolejową, Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego przypomina obowiązujące przepisy przy wydawaniu zaświadczeń uprawniających uczniów do jazdy kolejowej po zniżonej cenie, ogłoszone okólnikiem z dnia 23 listopada 1920 l. 1020/pr (Dziennik urzędowy Nr. 17), i poleca Dyrekcjom oraz Kierownictwom szkół jak najściślej stosować się do nich, inaczej młodzież szkolna narażona będzie na znaczne przykrości w podróży.

Z ulgi wynoszącej 50% cen normalnych korzystać mogą uczniowie i uczenice szkół i zakładów naukowych, posiadających prawo publiczności, przy przejazdach w wagonach III klasy pociągów osobowych i mieszanych, na wakacje świąteczne Bożego Narodzenia, Wielkiejnocy i Zielonych Świątek, oraz na wakacje letnie (główne) i z powrotem.

Ulgę tę na wakacje świąteczne stosować należy nietylko podczas świąt rzymsko-katolickich, lecz także i innych wyznań chrześcijańskich oraz świąt żydowskich. Miarodajnem w tym względzie winno być okazanie zaświadczeń uwidoczniających zwolnienie uczącej się młodzieży wspomnianych innych wyznań od zajęć szkolnych na wymieniony okres świąteczny.

Zaświadczenia muszą być wystawione w języku polskim, jednak obok może być umieszczony także tekst ruski.

W zaświadczeniach zaopatrzonych w podpis i pieczęć, winno być wymienione imię i nazwisko ucznia, stacja wyjazdu, stacja docelowa, cel podróży (n. p. na święta Bożego Narodzenia i t. p.), wreszcie czas ważności, który nie może przenosić trzech miesięcy.

Kasy kolejowe mają zaświadczenia dokładnie badać a jeżeli są należycie wystawione, stemplować i wydać bilet ulgowy

Zaświadczenia wydane przez zakłady naukowe, nie posiadające prawa publiczności i zaświadczenia wydane w niewłaściwym czasie, lub z niewłaściwym celem podróży (n. p. w sprawach familijnych i t. są nieważne.

Dyrekcjom prywatnych zakładów naukowych poleca się umieszczać na zaświadczeniu stampilję zawierającą datę i liczbę reskryptu ministerjalnego, którym nadano zakładowi prawo publiczności. Uczniowie i uczenice szkół prywatnych nie wyposażonych prawem publiczności nie mogą korzystać z ulg kolejowych bez osobnego zezwolenia, Dyrekcji kolei państwowych.

We Lwowie dnia 6 grudnia 1921.

Za Kuratora:
Gayczak.

L. 1653/pr.

Okólnik

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego do wszystkich Rad szkolnych powiatowych i miejskich w sprawie wstrzymania mianowań tymczasowych nauczycieli szkół powszechnych ze względów budżetowych.

Celem ustalenia etatów nauczycielskich w szkolnictwie powszechnem na rok budżetowy 1922 toczą się pertraktacje między Ministerstwem Wyznań religijnych i Oświecenia publicznego a Ministerstwem Skarbu. Niezależnie od tego zachodzi potrzeba stosowania jak najdalej idących oszczędności ze względu na przykre finansowe położenie Państwa. Ku

ratorjum O. S. L. wstrzymuje przeto aż do odwołania mianowanie kandydatów zawodu nauczycielskiego na stanowiska nauczycielskie ze względów powyższych i poleca odwołanie nominacyj będących w toku.

W wyjątkowych wypadkach, wymagających jednak szczegółowego uzasadnienia, mogą Rady szkolne powiatowe (miejskie) zwracać się do Kuratorjum, które nieomieszka postarać się w Ministerstwie o potrzebne kredyty.

We Lwowie dnia 13 grudnia 1921

Za Kuratora:
Gayczak.

L. 1564/pr.

Okólnik

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego w sprawie unieważnienia zagubionych lub skradzionych legitymacyj kolejowych.

Legitymacje zagubione lub skradzione należy zgłaszać we właściwych Dyrekcjach kolei państwowych podając numer legitymacji, klasę na którą opiewała, imię, nazwisko i charakter służbowy właściciela, tudzież władzę która ją wydała. Odpis doniesienia należy przedłożyć Kuratorjum z ewentualnym wnioskiem o wystawienie ponownej legitymacji.

Przy tej sposobności przypomina się obowiązek zwracania legitymacyj z chwilą opuszczenia służby przez nauczyciela. Gdyby nauczyciel nie zwrócił legitymacji należy donieść o tem Kuratorjum, podając wedle możności miejsce jego pobytu

Nauczyciele ustanowieni za kontraktem oraz nauczyciele płatni od ilości godzin nie mają prawa do legitymacji służbowej. Jeżeli mimo to wydano im legitymację powinni ją zwrócić Dyrektorowi względnie Inspektorowi szkolnemu, ten zaś odeszle ją do Kuratorjum.

We Lwowie dnia 2 grudnia 1921.

Kurator:
Sobiński.

Wiadomości osobiste.

Ministerstwo Wyznań religijnych i Oświecenia publicznego zamianowało Marję Disslową-Sołtysową nauczycielką gospodarstwa domowego w państwowej Szkole zawodowej żeńskiej we Lwowie.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Lwowskiego wyraził uznanie P. Karolinie Mężykównie, nauczycielce kierującej szkoły żeńskiej w Jarosławiu, za nader sumiennie wypełnianie obowiązków i całkowite oddanie się szkole.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego ustanowiło po myśli § 8 pragmatyki służbowej nauczycielami w gimnazjach:

Maksymiljana Freszla w gimnazjum I w Stanisławowie; ks. Kazimierza Bilczewskiego w Gródku Jagiell.; Zofję Marsównę w gimnazjum XI we Lwowie; Stanisława Dąbka w Tłumaczu; Wilhelma Stiefla w Kołomyi; Wiktora Gutowskiego w Nowym Targu; Zygmunta Pałkę w Tłumaczu.

Przeniosło Onufrego Pohoreckiego nauczyciela gimnazjum IV we Lwowie do gimnazjum IX we Lwowie.

Nadało posady nauczycielskie w szkołach powszechnych:

Michałowi Wasyłyszynowi posadę nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły w Boberce;

Józefowi Ponikle posadę nauczyciela 1-klasowej szkoły w Borkach nizińskich.

Przeniosło Jadwigę Krajczankę nauczycielkę 7-klasowej szkoły żeńskiej w Samborze na równorzędną posadę w 7-klasowej szkole w Jaworowie.

Zmarli:

Włodzimierz Baley nauczyciel kierujący 5-klasowej szkoły w Mikulińcach w powiecie tarnopolskim, zmarł dnia 17 listopada b. r. w 67. roku życia a w 46. roku służby;

Kazimierz Czechak nauczyciel kierujący 4-klasowej szkoły im. Hofmanowej w Tarnopolu, zmarł dnia 22 października b. r. w 65. roku życia a w 35. roku służby;

Stanisława Filipczakówna nauczycielka szkoły w Wróbliku szlacheckim w okręgu sanockim, zmarła dnia 14 października b. r. w 5. roku służby;

Władysław Heinrich stały nauczyciel kierujący 4-klasowej szkoły męskiej w Rożniatowie w powiecie dolińskim, zmarł dnia 20 listopada b. r. w 41. roku życia a w 20. roku służby;

Jan Kaczor stały nauczyciel szkoły w Włosani w powiecie podgórskim, zmarł dnia 18 września b. r. w 51. roku życia a w 22. roku służby;

Jan Kamiński nauczyciel kierujący 6-klasowej szkoły męskiej w Starym Sączu, zmarł dnia 19 listopada b. r. w 58. roku życia a w 37. roku służby

Stefanja Konopczanka tymczasowa nauczycielka w Stobiernej w powiecie rzeszowskim, zmarła dnia 16 listopada b. r. w 21. roku życia a w 1. roku służby;

Marcin Sobol stały nauczyciel 4-klasowej szkoły w Radymnie w powiecie jarosławskim, zmarł dnia 26 listopada b. r. w 37. roku życia a w 16. roku służby;

Józef Steinbach stały nauczyciel 4-klasowej szkoły im. Konarskiego w Jarosławiu, zmarł dnia 1 listopada b. r. w 72. roku życia a w 47. roku służby;

Anna Traczowa nauczycielka 1-klasowej szkoły w Sielcu w powiecie tarnobrzeskim, zmarła dnia 3 listopada b. r. w 25. roku życia a w 6. roku służby;

Jan Wacławski stały nauczyciel 1-klasowej szkoły w Wróbliku szlacheckim w okręgu sanockim, zmarł dnia 17 października b. r. w 16. roku służby.

Organizacja szkół.

Ministerstwo Wyznań religijnych i Oświecenia publicznego reskryptem z dnia 18 listopada b. r. l. 24369/II zezwoliło, by VIII. gimnazjum państwowe we Lwowie im. Jędrzeja Śniadeckiego nosiło nazwę „VIII. gimnazjum państwowe im. Kazimierza Wielkiego“.

Książki szkolne.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego poleca broszurę prof. Stanisława Matzkego p. t. „Zasady rysunku początkowego“. Wydanie 2. Skład główny w Książnicy Towarz. Nauczycieli szkół wyższych we Lwowie (ul. Czarnieckiego 12), cena 150 Mk., do zakupna do bibliotek nauczycielskich, w szczególności do użytku nauczycieli rysunku.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego reskryptem z dnia 17 listopada b. r. l. 23013/IV zezwoliło na podwyższenie cen następujących podręczników szkolnych wydanych nakładem K. S. Jakubowskiego we Lwowie:

	Cena dotychczas.	Cena nowa.
Duchowicz. Chemja nieorganiczna szkolna	280·—	420·—
Ippoldt i Stylo. Deutsches Lesebuch I.	380·—	560·—
Kielski. Leçons de francais I. dla dziewcząt	200·—	280·—
Nusbaum-Wiśniowski. Wiadomości z zoologji	360·—	540·—
Próchnicki-Janowski. Wiadomości z ogólnej nauki o Państwie	120·—	160·—
Siwak. Geografja II. (Europa)	220·—	260·—

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego zaliczyło w poczet książek dozwolonych do użytku w szkołach średnich książki szkolne wydane nakładem K. S. Jakubowskiego we Lwowie:

Duchowicz i Wiśniowski. Wiadomości z chemji i mineralogji dla gimnazjów. Wydanie czwarte ze 101 rycinami w tekscie. We Lwowie 1922. Cena egzemplarza Mk. 380·—.

Dr. Reiter Marjan. Czytania Polskie. Tom I. z 49 rysunkami Z. Ćwiklińskiego i Z. Wierciaka, z dwiema tablicami barwnemi Marjana Olszewskiego oraz z trzema rysunkami Matejki i Grottgera na osobnych tablicach. Wydanie szóste. We Lwowie 1922. Cena egzemplarza Mk. 560·—.

Żłobicki Władysław. Wiadomości z fizyki. Wydanie czwarte z 381 rycinami. We Lwowie 1921. Cena egzemplarza Mk. 520·—.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego zwraca uwagę na broszurę dyr. K. Missony p. t.: „Z brzeskich doświadczeń wychowawczych" rocznik IV. i V. (na składzie w Książnicy Polskiej T. N. S. W. we Lwowie), z której mogą korzystać wiele opiekunowie klasowi, ponieważ zawiera program „nauki wychowania" dla wszystkich klas gimnazjum, a może też być przedmiotem narad na konferencji pedagogicznej grona w celu przedyskutowania kwestyj wątpliwych i spornych jakoteż rozpatrzenia swoistych warunków i potrzeb zakładu.

Konkursa.

L. 22623/IV.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego ogłasza niniejszem konkurs na posadę nauczyciela religji gr. kat. w gimnazjum państwowem w Złoczowie.

Podania zaopatrzone w potrzebne dokumenty i dokładnie wypełnioną tabelę kwalifikacyjną wnosić należy w drodze służbowej do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego do końca stycznia 1922 r.

We Lwowie, dnia 5 grudnia 1921.

L. 11313/III.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego ogłasza niniejszem konkurs na posadę nauczyciela (lki) matematyki i fizyki w państwowem seminarjum nauczycielskiem żeńskiem w Krakowie.

Kandydaci (tki) ubiegający się o tę posadę winni wykazać się pełną kwalifikacją do szkół średnich.

Do tej posady przywiązane są pobory unormowane ustawą z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65).

Podania udokumentowane należy wnosić drogą służbową najpóźniej do 15 stycznia 1922, a Dyrekcje i Rady szkolne powiatowe prześlą je Kuratorjum najdalej do 31 stycznia 1922.

We Lwowie dnia 29 listopada 1921.

L. 2725/V.

Kuratorjum O. S. L. ogłasza niniejszem konkurs w celu obsadzenia posady kierownika warsztatów w państwowej Szkole przemysłowej we Lwowie.

Do tego stanowiska przywiązane są pobory przewidziane w ustawie o uposażeniu nauczycieli państwowych szkół średnich i zawodowych z dnia 13 lipca 1920, ogłoszonej w Nr. 65 Dz. U. Rzp. P. z dnia 31 lipca 1920, poz. 433 i poz. 435.

Kandydaci winni przedstawić świadectwo 2-go egzaminu rządowego wydziału budowy maszyn na Politechnice, lub ukończenia średniej szkoły technicznej, tudzież dowody przynajmniej kilkuletniej praktyki zawodowej.

O obowiązkach kierownika warsztatu objętych tymczasowym regulaminem mogą kandydaci zasięgnąć informacji w dyrekcji państwowej Szkoły Przemysłowej we Lwowie.

Podania ostemplowane wystosowane do Ministerstwa W. R. i O. P. z dołączeniem krótkiego opisu życia, świadectw studjów, uwierzytelnionych poświadczeń z praktyki zawodowej, tudzież świadectwa lekarskiego potwierdzonego przez lekarza powiatowego orzekającego, że kandydat jest zdrów i nadaje się do zawodu nauczycielskiego należy wnosić najpóźniej do końca stycznia 1922 do Kuratorjum O. S. L.

Lwów, dnia 5 grudnia 1921.

L. 33962/V.

Tymczasowy Wydział Samorządowy we Lwowie ogłasza konkurs na jednorazowe wsparcie w kwocie 2.800 Mk z fundacji im. Leopoldyny z Rylskich Horodeńskiej, przeznaczone dla biednych moralnych dziewcząt szlacheckiego pochodzenia, rzymsko-katolickiej religji, jako pomoc do osiągnięcia wykształcenia lub przysposobienia się do jakiegoś zawodu, albo też jako posag.

Kto raz otrzymał wsparcie z tej fundacji nie może się o nie ponownie ubiegać.

Podania należy wnosić do Tymczasowego Wydziału Samorządowego najpóźniej do dnia 31 grudnia b. r. i dołączyć metrykę chrztu, świadectwo ubóstwa, świadectwo moralności i dowody szlachectwa. — Kandydatki, które uczęszczają do szkoły winny dołączyć także ostatnie świadectwo szkolne, jeżeli zaś kształcą się w jakim zawodzie, świadectwa z dotychczasowej praktyki.

We Lwowie dnia 26 listopada 1921.

L. 2227.

Rada szkolna powiatowa w Kolbuszowej ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia posady nauczyciela kierującego szkoły 5-klasowej męskiej w Kolbuszowej.

Kandydaci z egzaminem wydziałowym mają pierwszeństwo. Podania należy wnosić w przepisanej drodze służbowej do Rady szkolnej powiatowej w Kolbuszowej do 15 lutego 1922.

Kolbuszowa dnia 11 listopada 1921.

L. 6177.

Rada szkolna powiatowa w Stanisławowie ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia posady nauczyciela kierującego w szkole 4-klasowej powszechnej męskiej im. Czackiego w Stanisławowie.

Podania zaopatrzone w tabelę kwalifikacyjną oraz wszystkie dokumenty należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej do Rady szkolnej powiatowej w Stanisławowie w terminie do 15 lutego 1922.

Podania które wpłyną po terminie nie będą brane pod rozwagę.

Stanisławów dnia 10 listopada 1921.

L. 1690.

Rada szkolna powiatowa w Stryju ogłasza niniejszem konkurs w celu stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich:

1) Na posadę nauczyciela religji grecko-katolickiej w szkole powszechnej 7-klasowej męskiej w Stryju z obowiązkiem nauczania religji i w innych szkołach powszechnych w Stryju.

O posadę tę mogą kompetować kanonicznie ordynowani kapłani świeccy i zakonni. Posady tej nie można zajmować równocześnie z posadą duszpasterstką.

2) Na posadę nauczyciela religji izraelickiej w szkole 4-klasowej żeńskiej im. Kingi w Stryju z obowiązkiem udzielania tego przedmiotu i w innych szkołach powszechnych w Stryju.

Podania udokumentowane należy wnosić ze pośrednictwem przełożonej władzy do Rady szkolnej powiatowej w Stryju w terminie do 15 lutego 1922.

W Stryju dnia 4 listopada 1921.

L. 3417.

Rada szkolna powiatowa w Samborze ogłasza niniejszem konkurs na posady nauczycieli kierujących: a) 4-klasowej szkoły w Łące, b) 2-klasowych szkół w Bilinie wielkiej, Brześciach i w Olszaniku. We wszystkich tych szkołach jest język wykładowy ruski.

Termin wnoszenia podań do 15 lutego 1922.

Sambor dnia 16 listopada 1921.

Ogłoszenia.

L. 34..1/I.

Marja Neusserówna nauczycielka w Tarnawie górnej w powiecie wadowickim opuściła samowolnie posadę, wskutek tego poleca się Radom szkolnym powiatowym, aby bez zezwolenia Kuratorjum nie przyjmowały jej do służby nauczycielskiej.

We Lwowie dnia 15 listopada 1921.

NAKŁADEM KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO.
Z drukarni Zakładu Narodowego im. Ossolińskich (E. Winiarza) we Lwowie.